

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КАФЕДРА СОЦІОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ»

Освітній рівень: *перший (бакалаврський)*
Галузь знань: *231 Соціальна робота*
Напрямок підготовки: *6.231*
Статус дисципліни: *нормативна*

Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Кафедра соціології та соціальної роботи

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Спеціальність (напрямок підготовки) (231 – соціальна робота)

Факультет суспільних наук

Ужгород – 2018

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія соціальної роботи» для студентів спеціальності (напряму підготовки) 231- Соціальна робота.

Розробники: доцент кафедри соціології та соціальної роботи, кандидат соціологічних наук
Рюль Вікторія Олександрівна.

ПЕРЕДМОВА

Програма навчального курсу «Історія соціальної роботи» охоплює період з найдавніших часів по сучасність. Мета курсу полягає в ознайомленні студентів з основними етапами зародження, становлення та еволюції зарубіжної та вітчизняної соціальної роботи від форм благодійництва до професійного виду діяльності.

Курс призначений для підготовки спеціалістів соціальної роботи, формує цілісне і ціннісне відношення до історичного минулого в контексті підтримки різних форм населення, визначає систему понять і категорій вітчизняної практики соціальної роботи, розкриває актуальну проблематику соціально-історичного досвіду, моделей і традицій соціальної допомоги. Дисципліна у подальшому забезпечує вивчення студентами таких навчальних курсів, як: «Теорії та методи соціальної роботи», «Соціальна робота з різними категоріями населення», «Система соціальних закладів і служб», «Технології соціальної роботи», «Групова соціальна робота», «Індивідуальна соціальна робота», тощо. Для ефективного досягнення цілей і завдань курсу пропонується низка форм роботи, що охоплює лекційні та семінарські заняття, написання студентами рефератів та комплекс практичних завдань.

У результаті засвоєння даної дисципліни студенти повинні оволодіти знаннями з історії розвитку соціальної допомоги та соціальної роботи від античного суспільства до наших днів, усвідомити диференціацію в діяльності благодійних товариств та професійної соціальної роботи, критично аналізувати різні методи та прийоми підготовки соціального працівника.

Слід відзначити, що у різних країнах різними дослідниками у поняття «соціальна робота» вкладається дещо інший зміст. Соціальна робота у кожній країні тісно пов'язана з історичною, соціальною, економічною, політичною ситуаціями, що склалися у суспільстві в той чи інший період його розвитку. Вона невіддільна від постатей державних, політичних, громадських діячів свого часу, політичних партій та спільностей, що перебували при владі.

Завдання:

- Розкрити основні етапи розвитку історії зарубіжної соціальної роботи;
- З'ясувати особливості і специфіку форм соціальної допомоги нужденним в історії вітчизняної соціальної роботи;
- Виявити умови інституціоналізації соціальної роботи як професійної діяльності.
- Проаналізувати сучасний етап розвитку соціальної роботи в Україні, виявити основні проблеми та тенденції

У результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати:

- історію розвитку соціальної допомоги та соціальної роботи за кордоном від античного суспільства до наших днів,
- історичні етапи розвитку вітчизняної соціальної роботи;
- основні напрямки, школи та представників західної та вітчизняної соціальної роботи.

ВМІТИ:

- аналізувати основні здобутки та визначати проблеми кожного з історичних етапів в розвитку соціальної роботи;
- розрізняти особливості і специфіку «закритої» та «відкритої» системи призначення в історії соціальної роботи;
- використовувати знання з історії соціальної роботи для поглибленого дослідження теорії і методів соціальної роботи.

Оцінювання знань студентів здійснюється на семінарських заняттях шляхом усного і письмового опитування, а також проходження модульного контролю. Підсумковий контроль знань студентів здійснюється під час заліку з урахуванням результатів оцінювання поточної роботи в семестрі та результатів тестування за 100-бальною системою з подальшим переведенням традиційної шкали оцінювання за системою ЕСТС для фіксації оцінки в нормативних документах.

Згідно навчального плану підготовки студентів спец. Соціальна робота за освітньо-кваліфікаційним рівнем "Бакалавр" вивчення навчальної дисципліни *"Історія соціальної роботи"* здійснюється студентами на I курсі, в першому семестрі.

Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Кафедра соціології та соціальної роботи

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ»

напрямок підготовки 23 - соціальна робота

факультет суспільних наук

Ужгород – 2018

Робоча програма «Історія соціальної роботи» для студентів за напрямом підготовки 23– соціальна робота.

Розробник: доц. кафедри соціології та соціальної роботи Рюль В.О.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
2018

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –5	Галузь знань <u>23 Соціальна робота</u> (шифр і назва)	Нормативна	
	Напрямок підготовки (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>Соціальна робота</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2018	2019
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>Розкрити основні етапи розвитку історії української і зарубіжної соціальної роботи;</u>		Семестр	
Загальна кількість годин - 150			
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>		36 год.
		Практичні, семінарські	
			24 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
			90 год.
	Індивідуальні завдання: -год.		
	Вид контролю: іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 60/90

для заочної форми навчання - -

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: оволодіння студентами знаннями з історії розвитку соціальної допомоги та соціальної роботи від античного суспільства до наших днів, усвідомити диференціацію в діяльності благодійних товариств та професійної соціальної роботи, критично аналізувати різні методи та прийоми підготовки соціального працівника

Завдання:

- Розкрити основні етапи розвитку історії зарубіжної соціальної роботи;
- З'ясувати особливості і специфіку форм соціальної допомоги нужденним в історії вітчизняної соціальної роботи;
- Виявити умови інституціоналізації соціальної роботи як професійної діяльності.
- Проаналізувати сучасний етап розвитку соціальної роботи в Україні, виявити основні проблеми та тенденції

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

- знати:** • історію розвитку соціальної допомоги та соціальної роботи за кордоном від античного суспільства до наших днів,
- історичні етапи розвитку вітчизняної соціальної роботи;
  - основні напрямки, школи та представників західної та вітчизняної соціальної роботи.
- вміти:** • аналізувати основні здобутки та визначати проблеми кожного з історичних етапів в розвитку соціальної роботи;
- розрізняти особливості і специфіку «закритої» та «відкритої» системи призріння в історії соціальної роботи;
  - використовувати знання з історії соціальної роботи для поглибленого дослідження теорії і методів соціальної роботи.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Соціальна допомога як передісторія зародження соціальної роботи.

Тема 1. Вступ до історії соціальної роботи

Предмет і основні поняття курсу. Методологія вивчення історії соціальної роботи.

Періодизація історії соціальної роботи. Джерела з курсу "Історія соціальної роботи".

Тема 2. Виникнення та еволюція соціальної роботи: проблеми періодизації історії зарубіжної та української історії соціальної роботи.

Підходи до визначення відліку історії соціальної роботи. Передісторія виникнення соціальної роботи як фахової діяльності. Об'єкт та предмет вивчення історії соціальної роботи. Проблемне поле наукових досліджень з історії соціальної роботи. Проблеми періодизації історії соціальної роботи. Передісторія виникнення соціальної роботи як фахової діяльності. Періодизація зарубіжної історії соціальної роботи: архаїчний період благодійності, філантропічний період, період суспільної (общинної, церковної) благодійності, період державної благодійності, період соціальної роботи. Історія фахової соціальної роботи в Україні.

Тема 3. Соціальна допомога: від стародавніх суспільств до середньовіччя

Елементи соціальної допомоги у Вавилоні, давніх Єгипті і Китаї. Філософські школи античності про милосердя. Державна, муніципальна та приватна благодійність античного суспільства. Політика «хліба і видовищ» у давньому Римі. Соціальна допомога у давніх Греції та Римі.

Соціально-економічний стан населення у середньовіччі. Голод і епідемії – головні проблеми середньовічної Європи. Християнська церква – головний суб'єкт соціальної допомоги в епоху середньовіччя. Милостиня як засіб очищення багатих від гріхів. Соціальна функція монастирів. Ордени францисканців, домініканців, бенедиктинців. Допомога голодуючим, прокаженим, калікам в середньовіччя. Призначення ордену св. Лазаря.

Тема 4. Княжа та церковно-монастирська підтримка нужденних в Київській Русі

Общинні принципи життєдіяльності, язичницький світогляд, мирні види занять, географічні і природно-кліматичні умови проживання, тривале існування (у порівнянні з народами Західної Європи) родового устрою суспільних відносин та їх вплив на формування взаємодопомоги у давніх слов'ян.

Основні форми допомоги у давніх слов'ян: общинно-родові, культові (сакральні), господарські. Зв'язок культової моделі допомоги із міфологічним світом давніх слов'ян — оберегами, волхвами, язичницькими богами. Оформлення інституту релігійних свят та пов'язані з ним братчини (мирщини, зсипки) і родові обряди (похорони, дні пам'яті, погребальні змагання) як своєрідний механізм перерозподілу матеріальних благ.

Общинно-родові форми допомоги: виділення землі, приймацтво, почергове утримання, дарообмін, призначення “громадських” родичів, піклування про “вихованців”, “годованців”, вдів.

Господарські форми (толоки, складчини, супряга) як своєрідний розвиток колективної допомоги сім'ї, общині, роду.

Ідеологія, суб'єкти і об'єкти та ціннісні стереотипи поведінки в архаїчній моделі допомоги, їх відтворення і розвиток у наступних історичних епохах.

Вплив хрещення Русі на модель соціального захисту населення. Початки християнської благодійності за правління князя Володимира Великого (з 980 по 1015 р.р.). Соціальний захист за князів Ярослава Мудрого та Володимира Мономаха. Церковно-монастирська система благодійності.

Тема 5. Церковна, державна, світська соціальна допомога в XIV-XVII століттях.

Розвиток монастирської системи допомоги та підтримки нужденних. Жебрацтво як категорія соціальної роботи тогочасного періоду. Потреби в благодійності та милостині. Особливості «християнської соціальної роботи». Історична картина України в

умовах тогочасного періоду. Виникнення братств як осередку соціальної допомоги. Особливості турботи громади про обездолених в українському селі. Формування державної системи захисту. Виникнення приватної благодійності. Особливості соціальної роботи у тогочасній Україні. Основні тенденції в царині соціальної роботи в Західній і Центральній Європі. XVII століття «великого ув'язнення» в Західній Європі. Заборона і переслідування жебрацтва та бродяжництва у Західній Європі.

Змістовий модуль № 2 Історія професіоналізації соціальної роботи як фаху.

Тема 6. Державна опіка в XVII-XIX століттях

Утвердження державно-адміністративних підходів до суспільної та приватної опіки. Система соціального захисту за правління Петра I. Прикази суспільної опіки. Приватна добродійність: її основні напрямки. Соціальний захист дітей та інвалідів в тогочасний період. Основні напрямки суспільної опіки. Вплив епохи Просвітництва на ідеологію та практику соціальної роботи в Західній Європі. Шпиталі, ізолятори, робітні дома як форма опіки над населенням європейських країн. Соціально-економічне становище робітників і перші фабричні закони. Особливості утримання робочої сили на мануфактурах та фабриках. Перші кроки уряду до розв'язання проблем експлуатації жінок та дітей на виробництві.

Тема 7. Державний і приватний соціальний захист з XIX ст. до 1917 р.

Вплив російських реформ 60-70-их років XIX ст. на розвиток державної і суспільної опіки. Систематичний і регулярний характер державної фінансової підтримки закладів. Робота земств щодо вирішення соціальних проблем того часу. Сільська і волосна опіка. Міська система допомоги. Церковно-парафіяльна і приватна опіка. Особливості соціальної опіки в Україні. Благодійники та філантропи тогочасної України. Зародження соціального страхування і «карцерна» система державної і суспільної опіки в Західній Європі та США. Виникнення соціальної роботи як фахової діяльності. Програма соціальної допомоги Уїляма Бута.

Тема 8. Соціальна робота у незалежній Україні

Соціально-економічна ситуація в Україні у кінці 80-х і в 90-х роках XX ст. Система соціального захисту в Україні. Формування системи соціального захисту в Україні за нових політико-ідеологічних та соціально-економічних умов. Соціальне обслуговування населення. Аналіз нормативно-правових документів системи соціальної допомоги населенню України. Роль недержавного сектору в соціальній роботі в Україні. Волонтерство у соціальній роботі.

Тема 9. Партнерство соціальних служб та благодійних і громадських організацій

Історія виникнення громадських товариств і організацій. Добродійні товариства з релігійним напрямком. Механізм соціальних взаємовідносин держави і некомерційних організацій. Специфіка роботи громадських благодійних організацій. Види благодійної допомоги. Основні напрямки благодійної діяльності. Діяльність Благодійного фонду «Інститут раннього втручання». Партнерські зв'язки центру з організаціями соціальної сфери. Напрямки надання реабілітаційної роботи центру.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Соціальна допомога як передісторія зародження соціальної роботи												
Тема 1. Вступ до історії соціальної роботи	16	2	2			10						
Тема 2. Виникнення та еволюція соціальної роботи: проблеми періодизації історії зарубіжної та української історії соціальної роботи.	20	4	3			10						
Тема 3. Соціальна допомога: від стародавніх суспільств до середньовіччя	20	4	3			10						
Тема 4. Княжа та церковно-монастирська підтримка нужденних в Київській Русі	20	4	3			10						
Тема 5. Церковна, державна, світська соціальна допомога в XIV-XVII століттях.	20	4	3			10						
Змістовий модуль 2. Історія професіоналізації соціальної роботи як фаху												

Тема 6. Державна опіка в XVII-XIX століттях	20	4	3			10					
Тема 7. Державний і приватний соціальний захист з XIX ст. до 1917 р.	20	4	2			10					
Тема 8. Соціальна робота у незалежній Україні	22	6	3			10					
Тема 9. Партнерство соціальних служб та благодійних і громадських організацій	20	4	2			10					
Усього годин	150	36	24			90					

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Порівняльний аналіз періодизації історії зарубіжної та вітчизняної соціальної роботи	1
	Відображення державно-громадської опіки в теоретичних засадах соціальної роботи	1
	Генезис соціальної роботи в Україні	1
	З чим пов'язують науковці зародження соціальної роботи як фаху?	1
	Яка парадигма допомоги й підтримки склалася в Європі в період XVI - XVIII ст.?	1
	Що стало поштовхом становлення наукової парадигми соціальної роботи за кордоном?	1
	Охарактеризуйте сучасні соціальні програми подо підтримки соціально вразливих верств населення в країнах Європи та США.	1
	Охарактеризуйте систему соціального захисту громадян у сучасній Україні.	1
	Напрями взаємодії державних соціальних служб і некомерційних організацій.	1
	Разом	9

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підходи до визначення історії соціальної роботи.	1
2.	Перспективи розвитку соціальної роботи в Україні як фаху, науки і навчальної дисципліни	1
3.	Передумови розвитку сучасного етапу вітчизняної соціальної роботи	1
4.	М. Річмонд, Дж. Адамс, А. Саломон як ключові фігури у професіоналізації соціальної роботи.	1
5.	Інститут церкви як носій державної ідеології та філософії допомоги	1
6.	Підходи в монастирській та приходській системі допомоги міст за часів Київської Русі	1
7.	Основні підходи до соціальної роботи в Західній Європі.	1
8.	Шляхи становлення професії соціального працівника в Європі та Америці	1
9.	Соціальна робота і соціальні програми в країнах Європи	1
10.	Соціальна робота і соціальні програми в США	1
11.	Етапи у формуванні системи піклування у Франції. Їх основний зміст	1
12.	Характеристика третього сектору в соціальній структурі суспільства	1
13.	Історичний аспект формування традицій доброчинності в Україні.	1
14.	Діяльність громадських організацій і об'єднань, благодійних громадських організацій, фондів, закладів.	1
15.	Основні завдання і напрями професійної роботи соціального працівника в організаціях третього сектору.	1
16.	Риси та особливості притаманні «карцерній» системі піклування	1
	Разом	16

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Визначте об'єкт, предмет, проблемне поле вивчення історії соціальної роботи.	2
2.	Як Ви оцінюєте існуючі підходи до визначення історії соціальної роботи?	4
3.	На яких філософських (ідеологічних постулатах) ґрунтувалося надання суспільної допомоги?	2
4.	Дайте характеристику основних систем призріння та їх типів.	2
5.	Якими були уявлення про допомогу і підтримку нужденних в прадавні часи?	4
6.	Якими були особливості хрещення Русі і який вплив вони мали на розвиток благодійності?	2
7.	Які категорії опікуваних виділялись за Уставом 996 р.? Хто був зобов'язаний допомагати нужденним?	2

8.	Якими були основні форми й риси княжої благодійності?	2
9.	Чому допомога князів відноситься до відкритої системи благодійності?	2
10.	Яким було відношення до професійного жебрацтва в Київській Русі?	2
11.	Наведіть фактори зростання церковно-монастирської благодійності в Київській Русі та основні тенденції її розвитку.	2
12.	В чому полягають причини розвитку жебрацтва в Київській Русі в середині XVI ст.?	2
13.	В чому особливості розвитку державної благодійності в Україні в епоху «дворцовьох переворотів»?	2
14.	Які заходи по реформуванню сфери піклування були проведені за часів правління Катерини II?	4
15.	Яке значення мало створення наказів суспільного піклування?	2
16.	Які риси були притаманні функціонуванню наказів суспільного піклування в першій половині XIX ст.?	2
17.	Чому накази не могли забезпечити потреби розвитку благодійності?	2
18.	В чому призначення Земського та Місцевого положень для реформування системи державної благодійності?	2
19.	Назвіть основні сфери земської благодійності	2
20.	Що нового з'являється в підходах щодо підтримки нужденних в Новий час?	2
21.	Система соціального захисту в сучасній Україні.	2
22.	Зміна парадигми соціального захисту при переході від тоталітарних до демократичних суспільств на пострадянському просторі.	2
23.	Діяльність благодійних організацій в Україні сьогодні.	2
24.	Еволюція людських потреб в умовах сучасної трансформації українського суспільства.	2
25.	В чому сенс і призначення справляння літургій в прадавніх Афінах? Чому справляння літургій ставало обов'язком заможних громадян?	2
26.	В чому сутність і які наслідки спартанського виховання?	2
27.	Які форми усиновлення та опіки існували в рамках римського права?	2
28.	Чому саме християнська церква в період раннього і класичного середньовіччя виступає головним об'єктом соціальної роботи.	2
29.	Яку ціль переслідує милостиня і які основні правила її подання в середньовічній Європі?	2
30.	Чому заклики церкви захищати і допомагати нужденним, що були адресовані владі, носили переважно відсторонений характер?	2
31.	В чому причини голоду та епідемій в середньовічній Європі? Яку роль в боротьбі з голодом та епідеміями відігравала церква і державна влада?	2
32.	Яким було відношення до невиліковно хворих в епоху раннього та класичного Середньовіччя і чому?	2
33.	В чому причини відсторонення християнської церкви від справ піклування і необхідності створення державної системи благодійності? (XVI-XVII ст.ст.)	2

34.	Що лежало в основі кризи громадського піклування на початку XVI ст.?	2
35.	Як змінюється відношення до божевілля та божевільних протягом XVI-XVII ст.?	2
36.	Які зміни відбуваються по відношенню до жебраків з боку християнської церкви у XVI-XVII ст.сх?	2
37.	В чому основні принципи нової соціальної політики в XVI ст.?	2
38.	Які заходи застосовувались для боротьби з жебрацтвом у XVII ст. ? В чому причини її неефективності?	2
39.	Якими були особливості та призначення системи робітничих домів?	2
40.	В чому вбачали призначення благодійних шкіл і в чому причини невдачі їх організації?	2
41.	Які основні тенденції простежувались у розвитку суспільної та приватної благодійності в XIX ст.?	2
42.	В чому причини появи теорії соціальної роботи?	2
	Разом	90

8. Індивідуальні завдання

Підготовка презентацій (робота в групах по 2-3 чол.)з наступних тем:

1. Періодизація історії соціальної роботи
2. Соціальна робота на Київській Русі
3. Соціальна робота в епоху Середньовіччя
4. Соціальна робота в епоху Відродження
5. Соціальна робота в епоху Просвітництва
6. Соціальна робота в радянський період
7. Соціальна робота в Україні на сучасному етапі
8. Соціальна робота за рубежом на сучасному етапі

9. Методи навчання

- **лекції** (лектором викладається основний зміст програмного навчального матеріалу. Студент повинен конспектувати той матеріал, на якому головну увагу акцентує лектор);
- **практичні заняття** (реалізуються кількома навчальними завданнями: засвоєння теоретичного матеріалу лекційного курсу; практичні роботи; перевірка виконання самостійних завдань і, за наявності вільного часу — індивідуальних завдань);
- **самостійна робота** (виконується студентами в час після прослуховування лекції, перед практичними заняттями чи модульним контролем — удома, у бібліотеках, комп'ютерних класах тощо; завдання для самостійної роботи й методичні рекомендації щодо їх виконання подаються в робочій програмі та розробках до практичних занять). Самостійна робота є основним способом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача. Методичне забезпечення самостійної роботи студентів: списки рекомендованих джерел і літератури, питання для самоконтролю, тести, пакети контрольних завдань, електронні версії лекцій тощо.
- **індивідуальна робота** (спрямована на поглиблення знань з курсу; перелік індивідуальних завдань, література до їх виконання та шкала оцінювання подаються у робочій програмі та в методичних рекомендаціях до практичних занять).

10. Методи контролю

Згідно «Тимчасового положення про систему оцінювання навчальної діяльності, порядок переведення, відрахування та поновлення студентів, які навчаються за кредитно-модульною системою організації навчального процесу в УжНУ» (від 15 лютого 2007 р.) навчальна діяльність студента оцінюється наступним чином:

«Для лекційно-практичних, лекційно-лабораторних або лекційно-семінарських дисциплін 50% балів оцінки модульного контролю виставляє лектор на підставі результатів перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки). Теоретичний компонент оцінки складається з сумарних результатів контрольної роботи, рефератів та інші види індивідуальних завдань. 50% балів (практичний компонент) виставляє викладач, який веде практичні, лабораторні або семінарські заняття. Практичний компонент оцінки модульного контролю лекційно-практичних, лекційно-лабораторних або лекційно-семінарських дисциплін складає поточна успішність - усні та письмові відповіді під час занять (не більше 30% балів), оцінка письмових домашніх завдань або підготовки, виконання та захисту лабораторних робіт (не більше 20% балів)».

За результатами двох модульних контролів визначається підсумкова семестрова оцінка успішності студента (середній бал за два модульні контролі) з кожної навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та виставляється державна традиційна оцінка ("відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно") відповідно до шкали переведення (додаток 1). Якщо з навчальної дисципліни проводиться лише один модульний контроль, то його результат і є одночасно підсумковою (семестровою) оцінкою. Інформація про підсумкову успішність студентів з навчальної дисципліни за семестр подається викладачем в деканат.

Змістові модулі можуть оцінюватися наступним чином:

Модульна контрольна робота	Оцінка за роботу на практичних заняттях	Індивідуальна робота студента	Всього
50 балів	30	20	100

Семестрова оцінка є результатом середнього арифметичного балів двох змістових модульних контролів (наприклад, студент за результатами першого модульного контролю набрав 80 балів; за результатами другого модульного контролю набрав 90 балів; семестрова оцінка у подібному випадку виставляється так: $(80+90) : 2 = 85$

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
5	10	5	10	5	10	5	5	5		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Історія соціальної роботи: Навчальна програма для студентів факультету суспільних наук спец. «соціальна робота» УжНУ– Ужгород: УжНУ, 2015.– 44 с.
2. Історія соціальної роботи: Навчально-методичний комплекс дисципліни для студентів факультету суспільних наук спец. «соціальна робота» УжНУ– Ужгород: УжНУ, 2011.– 148 с.

13. Рекомендована література

Базова

Основна література

1. Все про соціальну роботу: навчальний енциклопедичний словник- довідник /Заг. ред. В.М. Пічі. Львів: «Новий світ- 2000», 2013, 616с.
2. Вступ до соціальної роботи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/ За ред. Т.В. Семигіної, І.І. Миговича. К.: Академвидав, 2005.– 304с.
3. Горілий А.Г. Історія соціальної роботи. Навчальний посібник. – Тернопіль:Видавництво «Астон», 2004. – 174 с.
<http://194.44.152.155/elib/local/sk706620.pdf>
4. Історія соціальної роботи : навчальний посібник / [уклад.: О. О. Кравченко, О. О. Матрос]. – Умань : РВЦ «Візаві», 2017. –117 с.
5. Кравченко О.В. Історія благодійності в Україні: плани семінарських занять і методичні матеріали. – Харків, 2005.
6. Кубіцький С.О. Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. – 3-те вид. доп. і перероб. – К.: Міленіум, 2015. – 300 с.
7. Основи соціальної роботи в 3-х частинах / Під ред. Т. Семигіної, І. Григи. – К.: Вид-во Києво-Могилянської академії, 2004. – 178 с.
8. Поліщук В.А., Янкович О.І. Історія соціальної педагогіки та соціальної роботи: Курс лекцій / ТДПУ, Тернопіль, 2009. 256 с.
9. Попович Г. Соціальна робота в Україні і за рубежом. – Ужгород: Гражда, 2000. – 134 с.
10. Соціальна робота в Україні. Навч. посіб. / І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, С.Я. Марченко та інш.; за заг. ред.: І.Д. Зверевої, Г.М. Лактіонової. – К.: Центр навчальної літератури,2004. – 256 с.
11. Соціальна робота: аналіз зарубіжного досвіду Підручник / Упорядники: О.П.Бартош–Пічкарь, Н.М.Горішна, Г.В.Лещук, В.А.Поліщук, О.Ю.Пришляк та ін./ За ред. Ничкало Н.Г. Тернопіль ВАТ «ТВПК «Збруч»», 2010.– 426 с.

12. Соціальна робота: Короткий енциклопедичний словник. -К.:УДЦССМ,2002.
13. Фурман А.В., Підгурська М.В. Історія соціальної роботи: [навчальний посібник] / Анатолій Васильович Фурман, Марія Василівна Підгурська. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 174 с.
14. Харламов М.І. Соціальна робота: Курс лекцій. – Х.: НУЦЗУ, 2013. – 96 с.

Допоміжна

1. Гиро Ч. Частная и общественная жизнь римлян. Спб., 1995.
2. Гуревич А.Я. Средневековый мир: культура безмолвствующего большинства. М.,1990.
3. Добродійна діяльність і меценатство в Україні. – К., 2003.
4. Доэл М., Шадлоу С. Практика социальной работы. М., 1995.
5. Іванова О. Основні концептуальні аспекти розробки стандартів підготовки соціальних працівників // Актуальні проблеми професійної підготовки фахівців соціальної роботи в Україні і за рубежом: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Ужгород, 2003.
6. Колков В.В., Студенова Е.Г. Основоположники социальной работы за рубежом //Российская энциклопедия социальной работы. В 2-х т. –Т. 2. – М.: Ин-т социальной работы, 1997.
7. Лазечко П. Меценати української культури //Дзвін. – 2003. - № 9. – с. 125 – 133.
8. Ле Гофф Ж. Цивилизация средневекового Запада. М., 1992.
9. Лоренц У. Социальная работа в изменяющейся Европе. – К.-Амстердам: образование. – 1998. - № 5. – с.65 – 77.
10. Лукашевич М.П., Мигович І.І., Пінчук І.М. Соціальна робота в Україні: теоретико-методичні засади. – К.: МАУП, 2001.
11. Нешеретный П.И. Христианство и его роль в развитии благотворительности. М., 1993.
12. Полируш С.І. Пенітенціарна система та благодійність на Лівобережній Україні (XIX – XX ст.) // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – 2002. - № 2 (15). – с. 55 – 56.
13. Прохоров В.Л. Меценатство в России: проблемы эволюции // Искусство и
14. Реформування соціальних служб в Україні: сучасний стан та перспективи. – Львів; Вінніпег: Видав. фірма «Малті-М», 2003. – 257 с.
15. Соловьев А. Процесс рождения новых профессий: социальная работа в США, Великобритании и России // Взаимосвязь социальной работы и социальной политики / Под ред. Ш. Рамон. – М.: Аспект-Пресс, 1997.
16. Социальная помощь в средние века //Социальное обеспечение. – 2005. - № 9. – с. 18 -
17. Ступак Ф.Я. З історії добродійно-меценатської діяльності епохи Козаччини та Гетьманщини // Наука. Релігія. Суспільство. – 2003. - № 3. – с. 391 – 396.
18. Суровцева І.Ю. Меценатство в Україні в другій половині XIX – початку XX ст.: підтримка освіти // Грані. – 2006. - № 1. – с. 12 – 18.
19. Фадеева О.М. З історії розвитку благодійності у Харкові //Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Збірник наукових праць. – Харків, 2000.
20. Холостова Е.И. Генезис социальной работы в России. М., 1995.
15. Хорунжий Ю.М. Українські меценати. – К., 2001.
16. Чорбинский С.И. Социальная работа и социальные программы в США. – М.:Центр общечеловеческих ценностей, 1992.
17. Шарин В. Социальная помощь в древних государствах //Социальное обеспечение. –2004. - №4. – с. 17 – 23.
18. Шарин В. Социальная помощь. Как она возникла? //Социальное обеспечение. – 2004. -№8. – с. 12 – 19.

14. Інформаційні ресурси

<http://gmi.grow-up.com.ua>

http://pidruchniki.ws/15840720/sotsiologiya/sotsialna_robota_-_tyuptya_lt

http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Psis/2010_4/furman_p.pdf

<http://ru.wikipedia.org/wiki/>

http://pidruchniki.ws/14170120/sotsiologiya/teoretichni_osnovi_sotsialnoyi_roboti

<http://studentam.net.ua/content/category/35/181/114/>

<http://studentam.net.ua/content/view/3760/114/>

<http://books.br.com.ua/40128>

<http://ua-referat.com>

<http://coolreferat.com>

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КАФЕДРА СОЦІОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

**(методичні рекомендації до виконання практичних робіт, самостійної та
індивідуальної роботи студентів)**

Ужгород- 2018

Історія соціальної роботи: методичні рекомендації до виконання практичних робіт

Розробники:

- Рюль Вікторія Олександрівна, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології і соціальної роботи

Рецензенти:

- І.В.Козубовська, д.п.н., професор, завідувач кафедри соціальної роботи факультету суспільних наук УжНУ.
- М.П. Лукашевич, д.філос.н., професор, завідувач кафедри соціології і соціально-гуманітарних дисциплін Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України.

ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –5	Галузь знань <u>23 Соціальна робота</u> (шифр і назва)	Нормативна	
	Напрямок підготовки (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>Соціальна робота</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2016	2017
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>Розкрити основні етапи розвитку історії української зарубіжної соціальної роботи;</u>		Семестр	

Загальна кількість годин - 150			2-й
		Лекції	
			36 год.
		Практичні, семінарські	
			24 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
			90 год.
		Індивідуальні завдання: -год.	
		Вид контролю: іспит	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 60/90

для заочної форми навчання - -

Мета та завдання курсу

Мета: оволодіння студентами знаннями з історії розвитку соціальної допомоги та соціальної роботи від античного суспільства до наших днів, усвідомити диференціацію в діяльності благодійних товариств та професійної соціальної роботи, критично аналізувати різні методи та прийоми підготовки соціального працівника

Завдання:

• Розкрити основні етапи розвитку історії зарубіжної соціальної роботи;

• З'ясувати особливості і специфіку форм соціальної допомоги нужденним в історії вітчизняної соціальної роботи;

• Виявити умови інституціоналізації соціальної роботи як професійної діяльності.

• Проаналізувати сучасний етап розвитку соціальної роботи в Україні, виявити основні проблеми та тенденції

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: • історію розвитку соціальної допомоги та соціальної роботи за кордоном від античного суспільства до наших днів,

• історичні етапи розвитку вітчизняної соціальної роботи;

• основні напрямки, школи та представників західної та вітчизняної соціальної роботи.

вміти: • аналізувати основні здобутки та визначати проблеми кожного з історичних етапів в розвитку соціальної роботи;

• розрізняти особливості і специфіку «закритої» та «відкритої» системи призріння в історії соціальної роботи;

• використовувати знання з історії соціальної роботи для поглибленого дослідження теорії і методів соціальної роботи.

ВСТУП

Оцінювання знань студентів здійснюється на семінарських заняттях шляхом усного і письмового опитування, а також проходження модульного контролю. Підсумковий контроль знань студентів здійснюється під час заліку з урахуванням результатів оцінювання поточної роботи в семестрі та результатів тестування за 100-бальною системою з подальшим переведенням традиційної шкали оцінювання за системою ЕСТС для фіксації оцінки в нормативних документах.

Згідно навчального плану підготовки студентів спец. Соціальна робота за освітньо-кваліфікаційним рівнем "Бакалавр" вивчення навчальної дисципліни "Історія соціальної роботи" здійснюється студентами на I курсі, в першому семестрі.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «Історія соціальної роботи»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Соціальна допомога як передісторія зародження соціальної роботи												
Тема 1. Вступ до історії соціальної роботи	16	2	2			10						
Тема 2. Виникнення та еволюція соціальної роботи: проблеми періодизації історії зарубіжної та української історії соціальної роботи.	20	4	3			10						
Тема 3. Соціальна допомога: від стародавніх суспільств до середньовіччя	20	4	3			10						
Тема 4. Княжа та церковно-монастирська підтримка нужденних в Київській Русі	20	4	3			10						
Тема 5. Церковна, державна, світська соціальна допомога в XIV-XVII століттях.	20	4	3			10						
Змістовий модуль 2. Історія професіоналізації соціальної роботи як фаху												
Тема 6. Державна опіка в XVII-XIX століттях	20	4	3			10						
Тема 7. Державний і приватний соціальний захист з XIX ст. до 1917 р.	20	4	2			10						
Тема 8. Соціальна робота у незалежній Україні	22	6	3			10						
Тема 9. Партнерство соціальних служб та благодійних і громадських організацій	20	4	2			10						
Усього годин	150	36	24			90						

ПЛАНІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практична №1

Питання для обговорення

1. Підходи до визначення історії соціальної роботи.
2. Порівняльний аналіз періодизації історії зарубіжної та вітчизняної соціальної роботи.
3. Передумови розвитку сучасного етапу вітчизняної соціальної роботи.
4. Відображення державно-громадської опіки в теоретичних засадах соціальної роботи.
5. Охарактеризуйте школи, які виокремлюють у соціальній роботі.
6. Розкрийте генезис соціальної роботи в Україні.
7. Яка перспектива розвитку в Україні соціальної роботи як фаху, науки і навчальної дисципліни?

Література

1. Горілий АГ. Історія соціальної роботи: Навчальний посібник. - Тернопіль: «Астон», 2004. -174 с.
2. Кузьмин КВ., Сутырин Б.А. История социальной работы. - М.5 2002.
- Основи соціальної роботи // Соціальна робота: В 3 ч. 4.1. - К.: Вид. дім «Киево-Могилянська академія», 2004. -178 с.
3. Соціальна робота: Короткий енциклопедичний словник. -К.:УДЦССМ,2002.
- Циткилов П.Я. История социальной работы: Учебное пособие для студентов вузов/ П.Я. Циткилов. - Ростов н\Ц: Феникс, 2006. - 448с.
4. Шарин А Социальная помощь. Как она возникла? // Социальное обеспечение. - 2004. - №8. -С. 12 - 19.

Практична №2

Питання для обговорення

1. Охарактеризуйте існуючі підходи до визначення історії соціальної роботи.
2. Що передбачає професіоналізація соціальної роботи?
3. З чим пов'язують науковці зародження соціальної роботи як фаху?
4. У чому полягає внесок у розвиток соціальної роботи М. Річ-монд, Дж. Адамс, А. Саломон?
5. Опишіть еволюцію методології соціальної роботи.
6. Охарактеризуйте школи, які виокремлюють у соціальній роботі.
7. Розкрийте генезис соціальної роботи в Україні.
8. У чому полягає своєрідність становлення соціальної роботи як фаху в Україні?

Література

1. Вступ до соціальної роботи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/ За ред. Т.В. Семигіної, І.І. Миговича.– К.: Академвидав, 2005.– 304с.
2. Кузьмин КВ., Сутырин Б.А. История социальной работы. - М.5 2002.
3. Основи соціальної роботи // Соціальна робота: В 3 ч. 4.1. - К.: Вид. дім «Киево-Могилянська академія», 2004. -178 с.

Практична №3

Питання для обговорення

1. Основні тенденції княжого піклування з X по XIII ст.
2. Інститут церкви як носій державної ідеології та філософії допомоги.
3. Історичні тенденції світської благодійності.
4. Передумови становлення державного забезпечення на поч. XX
5. Професіоналізація соціальної допомоги: її етапи.
6. Охарактеризуйте основні тенденції княжого піклування з X по XIII ст.
7. Які підходи в монастирській та приходській системі допомоги з'являються в культурі міста за часів Київської Русі?
8. Охарактеризуйте інститут церкви як носія державної ідеології та філософії допомоги.
9. Розкрийте історичні тенденції світської благодійності.

Література

1. Власов П.В. Благотворительность и милосердие в России. - М., 2001.
2. Доброчинність в Україні: минуле, сучасне, майбутнє. - К.: Гурт, 1998.
3. Максимов Е. Очерк земской деятельности в области общественного призрения // Антология социальной работы. В 5 т. - Т. 1. - М.: Сварог, 1994. - С. 29 - 43.
4. Нещеретный П.И. Христианство и его роль в развитии благотворительности. - М., 1993.
5. Ступак Ф.Я. З історії добродійно-меценатської діяльності епохи Козаччини та Гетьманщини // Наука. Релігія. Суспільство. - 2003. - №3. - С. 391 - 396.
6. Фирсов М.В. История социальной работы в России. - М., 1999.

Практична №4

Питання для обговорення

1. Якими були історичні патерни суб'єкта допомоги та динаміка розвитку?
2. Яка парадигма допомоги й підтримки склалася в Європі в період XVI - XVIII ст.?
3. Що стало поштовхом становлення наукової парадигми соціальної роботи за кордоном?
4. Назвіть основні підходи до соціальної роботи в Західній Європі.
5. Якими були передумови зародження професії соціального працівника?
6. Якими були шляхи становлення професії соціального працівника в Європі та Америці?

Література

1. Козлов А.А. Социальная работа за рубежом: Сб. науч. очерков. - М.: Флинта, 1998.
2. Колков В.В., Стученова Е.Г. Основоположники социальной работы за рубежом // Российская энциклопедия социальной работы. В 2-х т. - Т. 2. - М.: Ин-т социальной работы, 1997.
3. Кузьмш КВ., Сутырин БА. История социальной работы. - М., 2002.
4. Основи соціальної роботи // Соціальна робота: В 3 ч. 4.1. - К.: Вид. дім «Киево-Могилянська академія», 2004. - 178 с.
5. Попович Г. Соціальна робота в Україні і за рубежом. - Ужгород: Гражда, 2000. - 134 с.
6. Фирсов М.В. Введение в теоретические основы социальной работы - М: Ин-т практической психологии. - Воронеж: МОДЗК, 1997.
7. Фирсов М.В. Краткий курс истории социальной работы за рубежом и в России. - М., 1992.
8. Фирсов М.В., Студенова Е.Г. Теория социальной работы. - М., 2000.

9. Соціальна робота: аналіз зарубіжного досвіду Підручник / Упорядники: О.П.Бартош–Пічкара, Н.М.Горішна, Г.В.Лещук, В.А.Поліщук, О.Ю.Пришляк та ін./ За ред. Ничкало Н.Г. Тернопіль ВАТ «ТВПК «Збруч»», 2010.– 426 с.

Практична №5

Питання для обговорення

1. Як вплинув новий міжнаціональний поділ ринку праці на суспільство в цілому та соціальний статус окремого громадянина?
2. Охарактеризуйте сучасні соціальні програми щодо підтримки соціально вразливих верств населення в країнах Європи та США.
3. Вплив нового міжнаціонального поділу праці на роль і статус соціального працівника в суспільстві.
4. Соціальна робота і соціальні програми в країнах Європи.
5. Соціальна робота і соціальні програми в США.
6. Які етапи у формуванні системи піклування у Франції можна виділити? В чому їх основний зміст?
7. Яка роль відводилась лікарням, починаючи з кінця XVIII ст.?
8. Які моделі в'язниці виникають на рубежі ХУІІІ-ХІХ ст.? Чому в'язниці не зменшили злочинності?
9. Які риси та особливості притаманні «карцерній» системі піклування?
10. Які заклади для дітей виникли в ХІХ ст.? В чому їх призначення і особливості?

Література

1. Соціальна робота: аналіз зарубіжного досвіду Підручник / Упорядники: О.П.Бартош–Пічкара, Н.М.Горішна, Г.В.Лещук, В.А.Поліщук, О.Ю.Пришляк та ін./ За ред. Ничкало Н.Г. Тернопіль ВАТ «ТВПК «Збруч»», 2010.– 426 с.
2. Лоренц У Социальная работа в изменяющейся Европе. -К.-Амстердам: Ассоциация психиатров Украины, 1997.
3. Соловьев А. Процесе рождження нових професій: соціальна робота в США, Великобританії і Росії // Взаимосвязь социальной работы и социальной политики / Под ред. Ш. Рамон. - М.: Аспект-Пресс, 1997.
4. Чорбинский С.И. Социальная работа и социальные программы в США. - М.: Центр общечеловеческих ценностей, 1992.

Практична №6

Питання для обговорення

1. Перші кроки у формуванні системи соціального забезпечення у колишньому СРСР.
2. Соціальна політика стосовно селянства.
3. Система соціального забезпечення в 1950-1991р.р.
4. Зміна парадигми соціального захисту при переході від тоталітарних до демократичних суспільств на пострадянському просторі.

Література

1. Бабкин В.А. Советская система социального обеспечения. - М., 1971.
2. Попович Г. Соціальна робота в Україні і за рубежом. - Ужгород, 2000.
3. Социальное обеспечение в СССР. - М., 1986.
4. Фирсов М.В. История социальной работы в России. - М., 1999.
5. Горілий А.Г. Історія соціальної роботи: Навчальний посібник. - Тернопіль: «Астон», 2004. -174 с.

Практична №7

Питання для обговорення

1. Система соціального захисту в сучасній Україні.
2. Зміна парадигми соціального захисту при переході від
  1. тоталітарних до демократичних суспільств на пострадянському просторі.
  2. Діяльність благодійних організацій в Україні сьогодні.
  3. Еволюція людських потреб в умовах сучасної трансформації українського суспільства.
  4. У чому полягає своєрідність становлення соціальної роботи як фахової діяльності в Україні?
  5. У чому Ви бачите перспективу розвитку в Україні соціальної роботи як фахової діяльності, науки та навчальної дисципліни?
  6. Охарактеризуйте систему соціального захисту громадян у сучасній Україні.

Література

1. Горілий А.Г. Історія соціальної роботи: Навчальний посібник. - Тернопіль: «Астон», 2004. -174 с.
2. Волонтерський рух в Україні: тенденції розвитку / Р.Х.Вайнола, Л.Й.Капська, Н.М.Комарова та ін. - К., 1999.
3. Голованова Т.П., Гапон Ю.А. Волонтерство в соціальній роботі як феномен цивілізованого суспільства. - Запоріжжя, 1996.
4. Захист і допомога ветеранам війни та праці в Україні. - К., 1995.
5. Соціальна робота в Україні: перші кроки / За ред. В.І.Полтавця. - К., 2000
6. Вступ до соціальної роботи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/ За ред. Т.В. Семигіної, І.І. Миговича. – К.: Академвидав, 2005.– 304с.

Практична №8

Питання для обговорення

1. Характеристика третього сектору в соціальній структурі суспільства.
2. Історичний аспект формування традицій доброчинності в Україні.
3. Нормативно-правові умови забезпечення функціонування третього сектору.
4. Напрями взаємодії державних соціальних служб і некомерційних організацій.
5. Діяльність громадських організацій і об'єднань, благодійних громадських організацій, фондів, закладів.
6. Основні завдання і напрями професійної роботи соціального працівника в організаціях третього сектору.

Література

1. Громада як осередок соціальної роботи з дітьми та сім'ями: Метод, матеріали для тренера / Авт.-упор.: О.В. Безпалько, Т.П. Авельцева, О.М. Петрик, Г.О. Притиск; За заг. ред. І.Д. Зверєвої. — К.: Наук, світ, 2004. — 69 с.
2. Кравченко Р., Кабаченко Н., Васильченко О, Розвиток недержавних організацій соціальної сфери / Соціальна робота в Україні: перші кроки. — К.: Академія. — С. 130-144.

3. Проект "Підвищення професійного рівня фахівців організацій, що вирішують проблеми неповносправних дітей та їх сімей" /UNICEF. — 2003 р. — 62 с.

4. Каролина Н.С. Сравнительные исследования и законы по вопросам социального партнерства: Сб. материалов. — К.:ИГО, 2000.-148с.

5. Партнерство в соціальній роботі: Робочі матеріали семінару 18—24 лютого 2002 р. — К.: Християнський дитячий фонд; Академія праці і соціальних відносин, 2002. — 150 с.

6. Социальное партнерство государственных органов и неправительственных организаций как фундаментальный принцип гражданского общества / Регион. общественная организация "Союз социального благосостояния". — М., 2000. — 255 с.

7. Социальное партнерство, проблемы и пути решения: Материалы бел.-укр. науч.-практ. конф. 25—26 июня 1998 г. -Минск, 1998. — 147с.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача. Час, відведений для самостійної роботи студента, повинен становити біля $\frac{1}{4}$ частини академічного кредиту і в навчальну та індивідуальну роботу викладача не обліковується.

Зміст самостійної роботи по кожній навчальній дисципліні визначається робочою навчальною програмою дисципліни та методичними рекомендаціями викладача.

Самостійна робота студентів забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення конкретної навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, навчально-лабораторним обладнанням, інтерактивними навчально-методичними комплексами дисциплін, електронно-обчислювальною технікою тощо.

ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Визначте об'єкт, предмет, проблемне поле вивчення історії соціальної роботи.
2. Як Ви оцінюєте існуючі підходи до визначення історії соціальної роботи?
3. На яких філософських (ідеологічних постулатах) ґрунтувалося надання суспільної допомоги?
4. Дайте характеристику основних систем призріння та їх типів.
5. Якими були уявлення про допомогу і підтримку нужденних в прадавні часи?
6. Якими були особливості хрещення Русі і який вплив вони мали на розвиток благодійності?
7. Які категорії опікуваних виділялись за Уставом 996 р.? Хто був зобов'язаний допомагати нужденним?
8. Якими були основні форми й риси княжої благодійності?
9. Чому допомога князів відноситься до відкритої системи благодійності?
3. Яким було відношення до професійного жебрацтва в Київській Русі?
4. Наведіть фактори зростання церковно-монастирської благодійності в Київській Русі та основні тенденції її розвитку.
10. В чому полягають причини розвитку жебрацтва в Київській Русі в середині XVI ст.?

11. В чому особливості розвитку державної благодійності в Україні в епоху «дворцовьох переворотів»?
12. Які заходи по реформуванню сфери піклування були проведені за часів правління Катерини II?
13. Яке значення мало створення наказів суспільного піклування?
14. Які риси були притаманні функціонуванню наказів суспільного піклування в першій половині XIX ст.?
15. Чому накази не могли забезпечити потреби розвитку благодійності?
16. В чому призначення Земського та Місцевого положень для реформування системи державної благодійності?
17. Назвіть основні сфери земської благодійності
18. Що нового з'являється в підходах щодо підтримки нужденних в Новий час?
19. Система соціального захисту в сучасній Україні.
20. Зміна парадигми соціального захисту при переході від тоталітарних до демократичних суспільств на пострадянському просторі.
21. Діяльність благочинних організацій в Україні сьогодні.
22. Еволюція людських потреб в умовах сучасної трансформації українського суспільства.
23. В чому сенс і призначення справляння літургій в прадавніх Афінах? Чому справляння літургій ставало обов'язком заможних громадян?
24. В чому сутність і які наслідки спартанського виховання?
25. Які форми усиновлення та опіки існували в рамках римського права?
26. Чому саме християнська церква в період раннього і класичного середньовіччя виступає головним об'єктом соціальної роботи.
27. Яку ціль переслідує милостиня і які основні правила її подання в середньовічній Європі?
28. Чому заклики церкви захищати і допомагати нужденним, що були адресовані владі, носили переважно відсторонений характер?
29. В чому причини голоду та епідемій в середньовічній Європі? Яку роль в боротьбі з голодом та епідеміями відігравала церква і державна влада?
30. Яким було відношення до невиліковно хворих в епоху раннього та класичного Середньовіччя і чому?
31. В чому причини відсторонення християнської церкви від справ піклування і необхідності створення державної системи
32. благодійності? (XVI-XVII ст.ст.)
33. Що лежало в основі кризи громадського піклування на початку XVI ст.?
34. Як змінюється відношення до божевільня та божевільних протягом XVI-XVII ст.?
35. Які зміни відбуваються по відношенню до жебраків з боку християнської церкви у XVI-XVII ст.ст.?
36. В чому основні принципи нової соціальної політики в XVI ст.?
37. Які заходи застосовувались для боротьби з жебрацтвом у XVII ст. ? В чому причини її неефективності?
38. Якими були особливості та призначення системи робітничих домів?
39. В чому вбачали призначення благодійних шкіл і в чому причини невдачі їх організації?
40. Які основні тенденції простежувались у розвитку суспільної та приватної благодійності в XIX ст.?
41. В чому причини появи теорії соціальної роботи?

Л і т е р а т у р а

Основна література

19. Все про соціальну роботу: навчальний енциклопедичний словник- довідник / Заг. ред. В.М. Пічі. Львів: «Новий світ- 2000», 2013, 616с.
20. Вступ до соціальної роботи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/ За ред. Т.В. Семигіної, І.І. Миговича. К.: Академвидав, 2005.– 304с.
21. Гладченко С. В. Історія соціальної роботи в Україні та за кордоном: методичні вказівки для самостійної роботи студентів напряму підготовки 231 «Соціальна робота» / С. В. Гладченко – Одеса: ФПРС ОНУ імені І. І. Мечникова, 2018 – 20 с.
22. Горілий А.Г. Історія соціальної роботи. Навчальний посібник. – Тернопіль:Видавництво «Астон», 2004. – 174 с. <http://194.44.152.155/elib/local/sk706620.pdf>
23. Історія соціальної роботи : навчальний посібник / [уклад.: О. О. Кравченко, О. О. Матрос]. – Умань : РВЦ «Візаві», 2017. –117 с.
24. Кравченко О.В. Історія благодійності в Україні: плани семінарських занять і методичні матеріали. – Харків, 2005.
25. Кубіцький С.О. Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. – 3-те вид. доп. і перероб. – К.: Міленіум, 2015. – 300 с.
26. Основи соціальної роботи в 3-х частинах / Під ред. Т. Семигіної, І. Григи. – К.: Вид-во Києво-Могилянської академії, 2004. – 178 с.
27. Поліщук В.А., Янкович О.І. Історія соціальної педагогіки та соціальної роботи: Курс лекцій / ТДПУ, Тернопіль, 2009. 256 с.
28. Попович Г. Соціальна робота в Україні і за рубежом. – Ужгород: Гражда, 2000. – 134 с.
29. Соціальна робота в Україні. Навч. посіб. / І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, С.Я. Марченко та інш.; за заг. ред.: І.Д. Зверевої, Г.М. Лактіонової. – К.: Центр навчальної літератури,2004. – 256 с.
30. Соціальна робота: аналіз зарубіжного досвіду Підручник / Упорядники: О.П.Бартош–Пічка, Н.М.Горішна, Г.В.Лещук, В.А.Поліщук, О.Ю.Пришляк та ін./ За ред. Ничкало Н.Г. Тернопіль ВАТ «ТВПК «Збруч»», 2010.– 426 с.
31. Соціальна робота: Короткий енциклопедичний словник. -К.:УДЦССМ,2002.
32. Фурман А.В., Підгурська М.В. Історія соціальної роботи: [навчальний посібник] / Анатолій Васильович Фурман, Марія Василівна Підгурська. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 174 с.
33. Харламов М.І. Соціальна робота: Курс лекцій. – Х.: НУЦЗУ, 2013. – 96 с.

Допоміжна

21. Гиро Ч. Частная и общественная жизнь римлян. Спб., 1995.
22. Гуревич А.Я. Средневековый мир: культура безмолвствующего большинства. М.,1990.
23. Добродійна діяльність і меценатство в Україні. – К., 2003.
24. Доэл М., Шадлоу С. Практика социальной работы. М., 1995.
25. Іванова О. Основні концептуальні аспекти розробки стандартів підготовки соціальних працівників // Актуальні проблеми професійної підготовки фахівців соціальної роботи в Україні і за рубежом: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Ужгород, 2003.
26. Колков В.В., Студенова Е.Г. Основоположники социальной работы за рубежом //Российская энциклопедия социальной работы. В 2-х т. –Т. 2. – М.: Ин-т социальной работы, 1997.
27. Лазечко П. Меценати української культури //Дзвін. – 2003. - № 9. – с. 125 – 133.
28. Ле Гофф Ж. Цивилизация средневекового Запада. М., 1992.

29. Лоренц У. Социальная работа в изменяющейся Европе. – К.-Амстердам: образование. – 1998. - № 5. – с.65 – 77.
30. Лукашевич М.П., Мигович І.І., Пінчук І.М. Соціальна робота в Україні: теоретико-методичні засади. – К.: МАУП, 2001.
31. Нещеретный П.И. Христианство и его роль в развитии благотворительности. М., 1993.
32. Полируш С.І. Пенітенціарна система та благодійність на Лівобережній Україні (XIX – XX ст.) // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – 2002. - № 2 (15). – с. 55 – 56.
33. Прохоров В.Л. Меценатство в России: проблемы эволюции // Искусство и
34. Реформування соціальних служб в Україні: сучасний стан та перспективи. – Львів; Вінніпег: Видав. фірма «Малті-М», 2003. – 257 с.
35. Соловьев А. Процесс рождения новых профессий: социальная работа в США, Великобритании и России // Взаимосвязь социальной работы и социальной политики / Под ред. Ш. Рамон. – М.: Аспект-Пресс, 1997.
36. Социальная помощь в средние века //Социальное обеспечение. – 2005. - № 9. – с. 18 -
37. Ступак Ф.Я. З історії добродійно-меценатської діяльності епохи Козаччини та Гетьманщини // Наука. Релігія. Суспільство. – 2003. - № 3. – с. 391 – 396.
38. Суровцева І.Ю. Меценатство в Україні в другій половині XIX – початку XX ст.: підтримка освіти // Грані. – 2006. - № 1. – с. 12 – 18.
39. Фадєєва О.М. З історії розвитку благодійності у Харкові //Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Збірник наукових праць. – Харків, 2000.
40. Холостова Е.И. Генезис социальной работы в России. М., 1995.
34. Хорунжий Ю.М. Українські меценати. – К., 2001.
35. Чорбинский С.И. Социальная работа и социальные программы в США. – М.:Центр общечеловеческих ценностей, 1992.
36. Шарин В. Социальная помощь в древних государствах //Социальное обеспечение. –2004. - №4. – с. 17 – 23.
37. Шарин В. Социальная помощь. Как она возникла? //Социальное обеспечение. – 2004. -№8. – с. 12 – 19.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

1. Благодійництво як предтеча професійної соціальної роботи.
2. Зародження професійної соціальної роботи за кордоном.
3. Розвиток методології соціальної роботи: історичний аспект.
4. Зародження професійної соціальної роботи в Україні.
5. Об'єкт, предмет, проблемне поле вивчення історії соціальної роботи.
6. Порівняльний аналіз періодизації історії зарубіжної та вітчизняної соціальної роботи.
7. Медико-соціальні підходи до соціальної роботи в повоєнні роки.
8. Філософія допомоги як базова, концептуальна ідея в становленні вітчизняних теорій соціальної роботи.
9. Періодизація зарубіжної історії соціальної роботи: архаїчний період благодійності.
10. Періодизація зарубіжної історії соціальної роботи: філантропічний період.
11. Періодизація зарубіжної історії соціальної роботи: період суспільної (общинної, церковної) благодійності.
12. Періодизація зарубіжної історії соціальної роботи: період державної благодійності.

13. Періодизація зарубіжної історії соціальної роботи: період соціальної роботи.
14. Сутність історії соціальної роботи як навчальної дисципліни.
15. Роль релігії у формуванні парадигми соціальної роботи.
16. Становлення соціальної роботи як професійної діяльності.
17. Організація соціальної роботи в античному суспільстві.
18. Організація соціальної роботи в середньовіччі.
19. Соціальна робота в країнах Європи (XVI - XVIII ст.).
20. Роль держави в розподілі соціальної допомоги в країнах Європи (XVI - XVIII ст.).
21. Зародження системи державного соціального забезпечення в країнах Західної Європи (XIX ст.).
22. Зародження приватної благодійності в країнах Західної Європи.
23. Започаткування соціальної роботи як професійного виду діяльності в Європі (початок XX ст.).
24. Започаткування соціальної роботи як професійної діяльності в Америці (початок XX ст.).
25. Професіоналізація соціальної роботи за кордоном (1920 -1940 рр.).
26. Філософія допомоги як базова, концептуальна ідея в становленні вітчизняних теорій соціальної роботи.
27. Відображення державно-громадської опіки в теоретичних засадах соціальної роботи
28. Благодійність - традиція українського народу.
29. Доброчинна роль церкви в Україні у минулому і тепер.
30. Соціальна робота в Україні у 20-х рр. XX ст.
31. Діяльність соціальних служб в дорадянській Україні.
32. «Філософія серця» Г. Сковороди у розвитку соціальної роботи в Україні.
33. Благодійність як моральне і духовне підґрунтя виникнення теоретичних основ соціальної роботи.
34. Ідеї християнства в становленні вітчизняних теорій соціальної роботи.
35. Еволюція вітчизняної парадигми соціальної роботи як зміна історичних форм.
36. Сутність та відмінності вітчизняної і західної парадигм допомоги.
37. Основні форми допомоги за часів первіснообщинного ладу.
38. Положення про благодійність та соціальне піклування у законах стародавніх держав Месопотамії, Індії та Китаю.
39. Благодійність та суспільне піклування у Стародавній Греції.
40. Благодійність та соціальна допомога в Стародавньому Римі.
41. Римське право щодо проблем усиновлення та піклування.
42. Соціальні проблеми Стародавнього Риму: жебрацтво, розбійництво, проституція.
43. Відношення середньовічного суспільства до жебраків та знедолених.
44. Епоха просвітництва в Європі та її вплив на реформування системи піклування.
45. Етапи реформування системи ізоляції у другій половині XVIII ст.
46. Реформа кримінального права та створення пенітенціарної системи з кінця XVIII - початку XX ст.
47. Основні тенденції благодійності в Київській Русі (X-XIII ст.).
48. Державне піклування в Україні: становлення та розвиток (друга половина XVIII-перша половина XIX ст.).
49. Благодійні громади та союзи в соціальному піклуванні України (друга половина XVIII-початок XX ст.).
50. Державне забезпечення в Україні з 1917 по 1991 рр.
51. Науковий етап становлення соціальної роботи в Західній Європі та США: формування теорії соціальної роботи до 1920 р.
52. Теоретичні проблеми соціальної роботи на Заході у 1920-1990 рр.

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Індивідуальна робота студента залежить від структури та змісту навчального предмету. Вона може включати наступні завдання:

- *конспект із теми (модуля) за заданим планом або планом, який студент розробив самостійно (як виняток, для студентів денної форми навчання з невеликих за обсягом навчальних курсів та для студентів заочної форми навчання);*
- *реферат з теми (модуля) або вузької проблематики (як виняток, для студентів денної форми навчання з коротких навчальних курсів та для студентів заочної форми навчання);*
- *розв’язування та складання розрахункових або практичних (наприклад, ситуативних) задач різного рівня з теми (модуля) або курсу;*
- *розроблення теоретичних або прикладних (діючих) функціональних моделей явищ, процесів, конструкцій тощо;*
- *комплексний опис будови, властивостей, функцій, явищ, об’єктів, конструкцій тощо;*
- *анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історичні розвідки тощо.*

ПЕРЕЛІК ІНДУВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ СТУДЕНТІВ

Індивідуальна робота студента №1

1. До I модуля

Реферат до I модуля

М е д и к о - с о ц і а л ь н і   п і д х о д и   д о   с о ц і а л ь н о ї
р о б о т и   в   п о в о є н н і   р о к и .

Практичні заняття до I модуля:

П і д х о д и   д о   в и з н а ч е н н я   і с т о р і ї   с о ц і а л ь н о ї
р о б о т и .

Яка перспектива розвитку в Україні соціальної роботи як фаху, науки і навчальної дисципліни?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Меценатство

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Періодизація зарубіжної історії соціальної роботи: період соціальної роботи.

Практичні заняття до II модуля:

У чому полягає внесок у розвиток соціальної роботи М. Річмонд, Дж. Адамс, А. Саломон?
Розкрийте генезис соціальної роботи в Україні.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Альтруїзм

Індивідуальна робота студента №2

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Церковно-монастирська система благодійності на Київській Русі.

Практичні заняття до I модуля:

Охарактеризуйте сучасні соціальні програми щодо підтримки соціально вразливих верств населення в країнах Європи та США.

Які етапи у формуванні системи піклування у Франції можна виділити? В чому їх основний зміст?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Соціалізація

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Основні форми допомоги і взаємодопомоги в стародавніх слов'янських громадах.

Практичні заняття до II модуля:

У чому полягає своєрідність становлення соціальної роботи як фаху в Україні?
Охарактеризуйте існуючі підходи до визначення історії соціальної роботи.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Філантропія

Індивідуальна робота студента №3

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Соціальна робота в країнах Європи (XVI - XVIII ст.).

Практичні заняття до I модуля:

Інститут церкви як носій державної ідеології та філософії допомоги.
Історичні тенденції світської благодійності.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Бездомність

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Положення про благодійність та соціальне піклування у законах стародавніх держав Месопотамії, Індії та Китаю.

Практичні заняття до II модуля:

Порівняльний аналіз періодизації історії зарубіжної та вітчизняної соціальної роботи.
Передумови розвитку сучасного етапу вітчизняної соціальної роботи.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Активізація

Індивідуальна робота студента №4

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Соціальна робота в Україні у 20-х рр. XX ст.

Практичні заняття до I модуля:

Зміна парадигми соціального захисту при переході від тоталітарних до демократичних суспільств на пострадянському просторі.

Якими були основні форми й риси княжої благодійності?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Жебракування

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Благодійність та соціальна допомога в Стародавньому Римі.

Практичні заняття до II модуля:

Що нового з'являється в підходах щодо підтримки нужденних в Новий час?
Яким було відношення до невиліковно хворих в епоху раннього та класичного Середньовіччя і чому?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Етика

Індивідуальна робота студента №5

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Науковий етап становлення соціальної роботи в Західній Європі та США: формування теорії соціальної роботи до 1920 р.

Практичні заняття до I модуля:

Які заходи по реформуванню сфери піклування були проведені за часів правління Катерини II?

В чому сенс і призначення справляння літургій в прадавніх Афінах?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Волонтер

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Започаткування соціальної роботи як професійного виду діяльності в Європі (початок XX ст.).

Практичні заняття до II модуля:

В чому сутність і які наслідки спартанського виховання?
Яку ціль переслідує милостиня і які основні правила її подання в середньовічній Європі?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Бідність

Індивідуальна робота студента №6

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Епоха просвітництва в Європі та її вплив на реформування системи піклування.

Практичні заняття до I модуля:

Вплив російських реформ 60-70-их років XIX ст. на розвиток державної і суспільної опіки.
Соціальний захист за князів Ярослава Мудрого та Володимира Мономаха.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Етичні цінності

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Соціальні проблеми Стародавнього Риму: жебрацтво, розбійництво, проституція.

Практичні заняття до II модуля:

Перші кроки у формуванні системи соціального забезпечення у колишньому СРСР.
Соціально-економічне становище робітників і перші фабричні закони.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Маргінали

Індивідуальна робота студента №7

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Благодійництво як предтеча професійної соціальної роботи.

Практичні заняття до I модуля:

Основні тенденції благодійності в Київській Русі (X-XIII ст.).

Благодійність як моральне і духовне підґрунтя виникнення теоретичних основ соціальної роботи.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Соціальний супровід

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Розвиток методології соціальної роботи: історичний аспект.

Практичні заняття до II модуля:

Започаткування соціальної роботи як професійної діяльності в Америці (початок ХХ ст.).
Сутність та відмінності вітчизняної і західної парадигм допомоги.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Расизм

Індивідуальна робота студента №8

1. До I модуля
Реферат до I модуля

Діяльність благодійних організацій в Україні сьогодні.

Практичні заняття до I модуля:

Які моделі в'язниці виникають на рубежі ХVІІІ-ХІХ ст.? Чому в'язниці не зменшили злочинності?

Які риси та особливості притаманні «карцерній» системі піклування?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Справедливість

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Еволюція людських потреб в умовах сучасної трансформації українського суспільства.

Практичні заняття до II модуля:

Які заклади для дітей виникли в XIX ст.? В чому їх призначення і особливості?
Охарактеризуйте інститут церкви як носія державної ідеології та філософії допомоги.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Ресоціалізація

Індивідуальна робота студента №9

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Організація соціальної роботи в античному суспільстві.

Практичні заняття до I модуля:

Історичний аспект формування традицій доброчинності в Україні.
Нормативно-правові умови забезпечення функціонування третього сектору.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Самоактуалізація

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Роль релігії у формуванні парадигми соціальної роботи.

Практичні заняття до II модуля:

У чому полягає своєрідність становлення соціальної роботи як фахової діяльності в Україні?

У чому Ви бачите перспективу розвитку в Україні соціальної роботи як фахової діяльності, науки та навчальної дисципліни?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Практична соціальна робота

Індивідуальна робота студента №10

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Організація соціальної роботи в середньовіччі.

Практичні заняття до I модуля:

Історія фахової соціальної роботи в Україні

Якими були уявлення про допомогу і підтримку нужденних в прадавні часи?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Притулок (шелтер)

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Зародження приватної благодійності в країнах Західної Європи.

Практичні заняття до II модуля:

Якими були особливості хрещення Русі і який вплив вони мали на розвиток благодійності?

Теоретичні проблеми соціальної роботи на Заході у 1920-1990 рр.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Дискримінація

Індивідуальна робота студента №11

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Роль держави в розподілі соціальної допомоги в країнах Європи (XVI - XVIII ст.).

Практичні заняття до I модуля:

В чому призначення Земського та Місцевого положень для реформування системи державної благодійності?

Чому заклики церкви захищати і допомагати нужденним, що були адресовані владі, носили переважно відсторонений характер?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Гуманізм

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Становлення соціальної роботи як професійної діяльності.

Практичні заняття до II модуля:

В чому причини голоду та епідемій в середньовічній Європі? Яку роль в боротьбі з голодом та епідеміями відіграла церква і державна влада?

Якими були особливості та призначення системи робітничих домів?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Опіка

Індивідуальна робота студента №12

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Періодизація зарубіжної історії соціальної роботи: філантропічний період.

Практичні заняття до I модуля:

Соціальна робота і соціальні програми в США.

Яка роль відводилась лікарням, починаючи з кінця XVIII ст.?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Громада

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Державне забезпечення в Україні з 1917 по 1991рр.

Практичні заняття до II модуля:

Яка парадигма допомоги й підтримки склалася в Європі в період XVI - XVIII ст.? Європі та Америці?

Якими були шляхи становлення професії соціального працівника в США?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Милосердя

Індивідуальна робота студента №13

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Накази суспільного піклування в першій половині XIX ст.: особливості функціонування.

Практичні заняття до I модуля:

В чому полягають причини розвитку жебрацтва в Київській Русі в середині XVI ст.?

Що нового з'являється в підходах щодо підтримки нужденних в Новий час?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Позитивізм

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Зміна парадигми соціального захисту при переході від тоталітарних до демократичних суспільств на пострадянському просторі.

Практичні заняття до II модуля:

Як Ви оцінюєте існуючі підходи до визначення історії соціальної роботи?

Чому допомога князів відноситься до відкритої системи благодійності?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Державні соціальні стандарти

Індивідуальна робота студента №14

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Система соціального захисту в сучасній Україні.

Практичні заняття до I модуля:

Передумови становлення державного забезпечення на поч. ХХ

Професіоналізація соціальної допомоги: її етапи.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Складні життєві обставини

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Християнська церква в період раннього і класичного середньовіччя виступає головним об'єктом соціальної роботи.

Практичні заняття до II модуля:

Охарактеризуйте школи, які виокремлюють у соціальній роботі.
Розкрийте генезис соціальної роботи в Україні.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Дестигматизація

Індивідуальна робота студента №15

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Міська система допомоги. Церковно-парафіяльна і приватна опіка.

Практичні заняття до I модуля:

Філософія допомоги як базова, концептуальна ідея в становленні вітчизняних теорій соціальної роботи.

Благодійність - традиція українського народу.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Моральна дилема

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Соціально-економічна ситуація в Україні у кінці 80-х і в 90-х роках XX ст. Формування системи соціального захисту в Україні за нових політико-ідеологічних та соціально-економічних умов.

Практичні заняття до II модуля:

В чому вбачали призначення благодійних шкіл і в чому причини невдачі їх організації?

Які основні тенденції простежувались у розвитку суспільної та приватної благодійності в XIX ст.?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Групи ризику

Індивідуальна робота студента №16

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Філософія допомоги як базова, концептуальна ідея в становленні вітчизняних теорій соціальної роботи.

Практичні заняття до I модуля:

В чому причини відсторонення християнської церкви від справ піклування і необхідності створення державної системи благодійності? (XVI-XVII ст.ст.)

Як змінюється відношення до божевільня та божевільних протягом XVI-XVII ст.?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Клієнт соціальної роботи

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Періодизація зарубіжної історії соціальної роботи: період державної благодійності.

Практичні заняття до II модуля:

Які зміни відбуваються по відношенню до жебраків з боку християнської церкви у XVI-XVII ст.ст.?

В чому основні принципи нової соціальної політики в XVI ст.?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Соціальні послуги

Індивідуальна робота студента №17

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Об'єкт, предмет, проблемне поле вивчення історії соціальної роботи.

Практичні заняття до I модуля:

Назвіть основні підходи до соціальної роботи в Західній Європі.
Якими були передумови зародження професії соціального працівника?

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Традиція

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Порівняльний аналіз періодизації історії зарубіжної та вітчизняної соціальної роботи.

Практичні заняття до II модуля:

Які підходи в монастирській та приходській системі допомоги з'являються в культурі міста за часів Київської Русі?
Розкрийте історичні тенденції світської благодійності.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Соціальний працівник

Індивідуальна робота студента №18

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Зародження системи державного соціального забезпечення в країнах Західної Європи (XIX ст.).

Практичні заняття до I модуля:
Діяльність соціальних служб в дорядянській Україні.
«Філософія серця» Г. Сковороди у розвитку соціальної роботи в Україні.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):
(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Меценатство

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Сутність історії соціальної роботи як навчальної дисципліни.

Практичні заняття до II модуля:

Відображення державно-громадської опіки в теоретичних засадах соціальної роботи

Відношення середньовічного суспільства до жебраків та знедолених.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Потреба

Індивідуальна робота студента №19

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Досвід і перспективи розвитку волонтерського руху в Україні і за рубежом.

Практичні заняття до I модуля:

Етичний кодекс соціального працівника в Україні.

Соціальна робота періоду Великої Вітчизняної війни.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Традиція

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Основні напрями соціальної роботи довоєнного періоду.

Практичні заняття до II модуля:

Діяльність української Асоціації соціальних педагогів і соціальних працівників: зміст, форми і методи діяльності.

Концепція "держави загального добробуту" ("соціальної держави").

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Супряга

Індивідуальна робота студента №20

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Моделі соціальної політики і соціальної практики та їх вплив на соціальну роботу.

Практичні заняття до I модуля:

Національно-самобутні форми суспільної допомоги українського народу.

Розвиток державництва та громадської і приватної форм допомоги в Російській імперії.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Громадянське суспільство

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Соціальна робота в США: історія, становлення, розвиток.

Практичні заняття до II модуля:

Общинний характер життєдіяльності давніх слов'ян.

Форми допомоги у давніх слов'ян.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Децентралізація соціальних послуг

Індивідуальна робота студента №21

1. До I модуля

Реферат до I модуля

Поняття милосердя та допомоги нужденним в ісламі.

Практичні заняття до I модуля:

Становлення пенсійного забезпечення, кредитної справи та кооперації. в Україні з XIX до початку XX ст.

Наукові дослідження соціальних проблем та їх роль у розробці питань суспільної допомоги в Україні з XIX до початку XX ст.

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Догляд у громаді

2. До II модуля

Реферат до II модуля

Характеристика законодавчої бази діяльності недержавних організацій соціальної сфери.

Практичні заняття до II модуля:

Особливості біблійних уявлень про допомогу нужденним.

Особливості діяльності НДО в Україні (на прикладі груп самопомоги).

Скласти словник до поняття (знайти всі можливі визначення):

(опрацювати всі знайдені джерела з цих понять, записати вид джерела і зробити посилання на нього, оформити літературу згідно вимог)

Резидентний заклад

ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Згідно рішення Вченої ради УжНУ від 25 березня 2010 р. та «Тимчасового положення про систему оцінювання навчальної діяльності, порядок переведення, відрахування та поновлення студентів, які навчаються за кредитно-модульною системою організації навчального процесу в УжНУ» (від 15 лютого 2007 р.) навчальна діяльність студента оцінюється наступним чином.

Для лекційно-практичних, лекційно-лабораторних або лекційно-семінарських дисциплін 50 % балів оцінки модульного контролю виставляє лектор на підставі результатів перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки). Теоретичний компонент оцінки складається з сумарних результатів проведених викладачем контрольних робіт.

50 % балів (практичний компонент) виставляє викладач, який веде практичні, лабораторні або семінарські заняття. Практичний компонент оцінки модульного контролю лекційно-практичних, лекційно-лабораторних або лекційно-семінарських дисциплін складає поточна успішність – усні та письмові відповіді під час занять (не більше 30 % балів), оцінка письмових домашніх завдань або підготовки, виконання та захисту лабораторних робіт (не більше 20 % балів).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТА

Мінімальний бал для отримання позитивної оцінки – 50, максимальний – 100	Оцінка за розширеною національною шкалою (екзамен, диф. залік)	Критерії знань	Оцінка за шкалою ECTS
90 -100	відмінно	<p>Студент виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем дисципліни.</p> <p>Студент вільно висловлює власні думки, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності. Використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях.</p>	A
82-89	добре	<p>Студент вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі застосовує його на практиці; вільно розв'язує завдання в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє, допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу дисципліни.</p>	B

74-81	добре	Студент вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача.	C
64-73	задовільно	Студент може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати, робити висновки, виправляти допущені помилки.	D
60-63	задовільно	Студент володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину.	E
35-59	незадовільно	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу з дисципліни.	FX
1-34	незадовільно	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів дисципліни, що позначаються ним окремими словами чи реченнями.	F

За звичайний (недиференційований) залік національна оцінка «зараховано» відповідає оцінці від 50 до 100 балів за 100-бальною шкалою, а оцінка «незараховано» – від 35 до 49 балів.

За результатами двох модульних контролів визначається підсумкова семестрова оцінка успішності студента (середній бал за два модульні контролі) з кожної навчальної

дисципліни за 100-бальною шкалою та виставляється державна оцінка за розширеною національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») відповідно до шкали переведення балів.

Студент, який отримав до 34 балів не допускається до складання заліку/іспиту та повинен відпрацювати матеріал з дисципліни в установленому порядку.

Інформація про підсумкову успішність студентів з навчальної дисципліни за семестр подається викладачем у деканат.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
КАФЕДРА СОЦІОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

**ПАКЕТ
КОМПЛЕКСНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ»**

Розглянуто на засіданні
кафедри соціології та
соціальної роботи ДВНЗ «УжНУ»
Протокол № ___ від _____ 2018 р.

Зав. кафедри соціології та
соціальної роботи,
Шандор Ф.Ф.

Розробник:
доц. Рюль В.О.

Ужгород – 2018

ЗМІСТ

1. Склад робочої групи з підготовки пакету ККР
2. Рецензії на пакет комплексної контрольної роботи
3. Анотація до пакету комплексних контрольних робіт
4. Тематичний план навчальної дисципліни
5. Комплексні контрольні роботи (25 варіантів)
6. Список літератури
7. Критерії оцінки виконання комплексної контрольної роботи

Рецензія

на комплексну контрольну роботу
з навчальної дисципліни “Історія соціальної роботи”,
підготовлену доцентом кафедри соціології та соціальної роботи,
факультету суспільних наук УжНУ Рюль В.О.

У кожному з двадцяти п'яти варіантів ККР сформульовані завдання рівнозначної складності, які чітко пов'язані зі змістом навчальної програми дисципліни і відповідають вимогам до знань і умінь фахівців з соціальної роботи. Таким чином, відповіді на завдання дають можливість оцінити знання, навички та компетенції студентів згідно вимог єдиної кредитно-трансферної системи.

Підібрані до кожного із варіантів ККР спрямовані на те, щоб виявити чи сформувалось у студента цілісне і ціннісне відношення до історичного минулого в контексті підтримки різних форм населення, чи оперує студент системою понять і категорій вітчизняної практики соціальної роботи, чи може розкрити актуальну проблематику соціально-історичного досвіду, моделі і традиції соціальної допомоги. 3
цією метою завдання поділені на запитання, які потребують переважно репродуктивної діяльності, деякі аналітично-творчої, а також тестові завдання в яких може бути тільки одна правильна відповідь.

Критерії оцінювання кожного із видів завдань є обґрунтованими.

Зміст та оформлення ККР відповідають вимогам, її розробка сприятиме науково-методичному забезпеченню підготовки фахівців з соціальної роботи.

Завідувач
кафедри соціології і соціально-гуманітарних
дисциплін Інституту підготовки
кадрів державної служби зайнятості України.

Лукашевич М.П.
д.філос.н., професор.

Анотація
до пакету комплексних контрольних робіт (ККР)
«Історія соціальної роботи»

Комплексна контрольна робота - це перелік формалізованих завдань першого рівня, вирішення яких потребує уміння застосовувати інтегровані знання матеріалу. Тривалість виконання 90 хвилин. Форма контролю завдань 1 рівня – тест, другого і третього рівня – письмова робота.

Призначення пакету ККР - об'єктивна оцінка знання студентами професійної бази теоретичних знань та умінь студентів дисципліни «Історія соціальної роботи».

Зміст складових пакету ККР:

Завдання ККР пов'язані з вимогами до професійної підготовки зі спеціальних дисциплін і передбачають знання з історії розвитку соціальної допомоги та соціальної роботи від античного суспільства до наших днів, усвідомити диференціацію в діяльності благодійних товариств та професійної соціальної роботи, критично аналізувати різні методи та прийоми підготовки соціального працівника. Слід відзначити, що у різних країнах різними дослідниками у поняття «соціальна робота» вкладається дещо інший зміст. Соціальна робота у кожній країні тісно пов'язана з історичною, соціальною, економічною, політичною ситуаціями, що склалися у суспільстві в той чи інший період його розвитку. Вона невіддільна від постатей державних, політичних, громадських діячів свого часу, політичних партій та спільностей, що перебували при владі.

Пакет ККР містить 25 завдань (з урахуванням середньої чисельності студентської групи та можливості розробки максимального числа варіантів запитань, тестів, які не повторюються). Змістовно вони поділені на запитання, які потребують переважно репродуктивної діяльності, деякі аналітично-творчої, а також тестові завдання в яких може бути тільки одна правильна відповідь.

ККР мають відображати засвоєння студентами курсу «Історія соціальної роботи» в результаті, щоб можна було визначити чи обізнаний студент в наступному:

•чи володіє історією розвитку соціальної допомоги та соціальної роботи за кордоном від античного суспільства до наших днів, історичні етапи розвитку вітчизняної соціальної роботи;

- чи засвоїв основні напрямки, школи та представників західної та вітчизняної соціальної роботи.

- чи може аналізувати основні здобутки та визначати проблеми кожного з історичних етапів в розвитку соціальної роботи;

- чи розрізняє особливості і специфіку «закритої» та «відкритої» системи призначення в історії соціальної роботи;

- чи може використовувати знання з історії соціальної роботи для поглибленого дослідження теорії і методів соціальної роботи.

Сформульовані в ККР питання охоплюють курс «Система соціальних закладів і служб» як складової ОКХ майбутнього фаху соціального працівника. За обсягом ККР містить практично всі навчальні елементи програми «Система соціальних закладів і служб»

КОМПЛЕКСНІ КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ
ЗАВДАННЯ комплексної контрольної роботи з дисципліни
«Історії соціальної роботи»
для студентів I курсу спеціальності «Соціальна робота»

Варіант 1

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. Як боровся з голодом фландрійський граф Карл Добрий?

- 1) роздавав землі селянам для засіву зерном
- 2) влаштовував банкети для голодуючих
- 3) наказав дворянам роздати зерно серед народу
- 4) засіяв свої землі бобами і горохом

2. За якого імператора було засновано першу благодійну установу:

- 1) Імператор Пліній молодший
- 2) Імператор Август
- 3) Імператор Василій Великий
- 4) Імператор Нерон

3. Під якою назвою в США працювали члени благодійних організацій?

- 1) "соціальні працівники"
- 2) "дружні працівники"
- 3) "дружні відвідувачі"
- 4) "дружні візитери"

4. Як називалось Товариство, створене в Києві XIX ст.?

- 1) Товариство сліпих
- 2) Товариство для людей похилого віку
- 3) Товариство сприяння початковій освіті
- 4) Товариство сприяння спеціальній освіті

5. В яких містах давньогрецьких державах виникли перші громадські готелі для приїжджих:

- 1) Спарті та Афінах
- 2) Дельфі та Спарті
- 3) Коринфі та Афінах
- 4) Спарті та Коринфі

6. Що означає термін секуляризація?

- 1) Залучення до релігійного впливу суспільного і особистого життя
- 2) Звільнення від релігійного впливу суспільного і особистого життя
- 3) Релігійний контроль з боку духовенства
- 4) Відсутність релігійного контролю з боку духовенства

2. Завдання другого рівня.

1. Які елементи соціальної допомоги були у Вавилоні, давніх Єгипті і Китаї?

2. Розкрийте суть поняття Меценатство –

Розкрийте суть поняття Альтруїзм –

3. Завдання третього рівня.

Проаналізуйте соціально-економічну ситуацію в Україні у кінці 80-х і в 90-х роках ХХ ст.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Час проведення тестування 90 хв.

Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. Турбота про членів суспільства у давньому Єгипті лягала на:

- 1) храми
- 2) державу
- 3) жреців
- 4) фараонів

2. Який імператор заснував у 370р. у Цезарії притулок:

- 1) Імператор Пліній молодший
- 2) Імператор Август
- 3) Імператор Василій Великий
- 4) Імператор Нерон

3. Як об'єднувалися заможні міщани, українська шляхта, духовництво і простий люд в XVI ст. для надання соціальної допомоги?

- 1) в організації
- 2) в братства
- 3) в підприємства
- 4) в братчини

4. Як називається добровільна безприбуткова участь фізичних та юридичних осіб у матеріальній підтримці благодійної діяльності з метою популяризації виключно свого імені (назви), торгової марки?

- 1) благодійництво
- 2) меценатство
- 3) спонсорство
- 4) фанд-райзинг

5. Яка модель соціальної роботи домінує в США?

- 1) клінічна модель
- 2) медична модель
- 3) гуманістична модель
- 4) радикальна модель

6. Коли було засновано школу прикладної філантропії?

- 1) 1897
- 2) 1898
- 3) 1899
- 4) 1900

2. Завдання другого рівня.

1. В чому полягає суть політики «хліба і видовищ» у давньому Римі?

2. Розкрийте суть поняття Гуманізм

Розкрийте суть поняття Етика

3.Завдання третього рівня.

Охарактеризуйте передісторію виникнення соціальної роботи як фахової діяльності.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи
Протокол№_____ від «____» _____2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 3

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1.Що було заборонено зводом законів царя Хаммурапі у давньому Єгипті:

- 1)заборона допомагати хворим та калікам
- 2)заборона боргового рабства і заміна його відробками
- 3)заборона розподіляти продукти харчування серед регіонів країни
- 4)заборона роздавати продукти харчування в культових храмах

2.Який імператор запровадив спеціальні посади чиновників, які відповідали за розподіл хліба серед народу:

- 1) Імператор Август
- 2) Імператор Пліній молодший
- 3)Імператор Василій Великий
- 4)Імператор Нерон

3.Який договір вважається першим в Україні, що свідчив про турботу держави про своїх громадян?

- 1)Договір "Про допомогу нужденним"
- 2)Договір "Про надання притулку сиротам"
- 3)Договір "Про порятунок полонених"
- 4)Договір "Про допомогу вдовам і їх дітям"

4.Які норми містили найдавніші церковні статути князів Володимира Великого та Ярослава Мудрого?

- 1)цивільно-правові
- 2)адміністративні
- 3)шлюбно-сімейні
- 4)господарські

5.Коли і як можна вважати було професіалізовано соціальну роботу?

- 1) у 1913 р. з створення спеціального бюро з соціальної роботи
- 2) у 1914 р. з створення спеціального бюро з соціальної роботи
- 3) у 1913 р. з створення спеціальної служби з соціальної роботи
- 4) у 1914 р. з створення спеціальної служби з соціальної роботи

6.Коли було засновано благодійний фонд «Інститут раннього втручання»:

- 1)27 грудня 1998р.
- 2)27 грудня 1999р.
- 3)27 грудня 2000р.
- 4)27 грудня 2001р

2. Завдання другого рівня.

1. Розкрийте суть поняття благодійництво
Перерахуйте види благодійної допомоги:

2. Опишіть соціально-економічний стан населення у середньовіччі:

3.Завдання третього рівня.

Охарактеризуйте історію фахової соціальної роботи в Україні.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи

Протокол № _____ від « _____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 4

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1.В яких містах давньогрецьких державах виникли перші громадські готелі для приїжджих:

- 1) Спарті та Афінах
- 2) Дельфі та Спарті
- 3) Коринфі та Афінах
- 4) Спарті та Коринфі

2.Як називалося спільне використання робочої худоби:

- 1)супряга
- 2)сопряга
- 3)суприга
- 4)соприга

3.Як називалась категорія жебраків, які добровільно несли на собі хрест терпіння і покірності заради Христа?

- 1)гультяї
- 2)юродиві
- 3)немічні
- 4)блаженні

4.В якому місті України виникли перші великі дитячі санаторії?

- 1)в Судаку
- 2)в Євпаторії
- 3)в Ялті
- 4)в Феодосії

5.Перші кроки щодо викорінення проституції було зроблено:

- 1)Марія Федорівна
- 2)Катерина II
- 3)Олександр I
- 4)Петро I

6.Якою була середня тривалість життя представників робітничого класу в Англії становила:

- 1)16р.
- 2)17р.
- 3)18р.
- 4)19р.

2. Завдання другого рівня.

1. В чому полягала суть основних форм допомоги у давніх слов'ян: общинно-родові, культові (сакральні), господарські.

Які риси та особливості притаманні «карцерній» системі піклування?

2. Розкрийте суть терміну соціальний працівник-

3. Завдання третього рівня.

Охарактеризуйте систему соціального захисту громадян у сучасній Україні.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 5

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. Який заклад було створено лікарем Пінелем поблизу Парижа наприкінці XVIII ст.?

- 1) лікарню для військових
- 2) психіатричну лікарню
- 3) будинок для перестарілих і калік
- 4) психіатричну лікарню для безпритульних

2. В якому році була заснована перша богодільня для незрячих жінок у Москві?

- 1) 1845р.
- 2) 1846р.
- 3) 1847р.
- 4) 1848р.

3. День працівника соціальної сфери святкують:

- 1) перша неділя вересня
- 2) перша неділя жовтня
- 3) перша неділя листопада
- 4) перша неділя грудня

4. За якого царя у даній Греції покалічені на війні вояки брались на державне утримання?

- 1) Леонід
- 2) Перикл
- 3) Солон
- 4) Менелай

5. В якому творі Франциска Ассизського проповідувалося добровільне жебрацтво?

- 1) "Правила жебрацтва"
- 2) "Правила життя"
- 3) "Правила"
- 4) "Правила честі"

6. Який з Київських князів був великим благодійником і мав прізвисько "Красне Сонечко"?

- 1) Ярослав Мудрий
- 2) Володимир I
- 3) Святополк
- 4) Всеволод Ярославович

2. Завдання другого рівня.

1. Опишіть яким був розвиток монастирської системи допомоги та підтримки нужденних в XIV-XVII століттях.

2. Розкрийте суть поняття маргінал-

Розкрийте суть поняття жебракування-

3. Завдання третього рівня.

Проаналізуйте нормативно-правові документи системи соціальної допомоги населенню України:

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 6

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. Який імператор створив у 97р. особливий благодійний фонд для бідних:

- 1) Імператор Пліній молодший
- 2) Імператор Август
- 3) Імператор Василій Великий
- 4) Імператор Нерон

2. Який єпископ з Кесарії заснував біля міської брами притулок для старезних, шпиталь, богодільню для слабких і калік?

- 1) Каппадокійський Антоній
- 2) Каппадокійський Юрій
- 3) Каппадокійський Василій
- 4) Каппадокійський Михаїл

3. Декретом якого року було заборонено жебрати в Парижі?

- 1) 1609р.
- 2) 1610р.
- 3) 1611р.
- 4) 1612р.

4. В якій області України функціонувала програма “Терези Феміди”, де було задіяно волонтерський молодіжний юридичний клуб?

- 1) Донецька обл.
- 2) Хмельницька обл.
- 3) Дніпропетровська обл.
- 4) Луганська обл.

5. Як називається добровільна безприбуткова участь фізичних та юридичних осіб у матеріальній підтримці благодійної діяльності з метою популяризації виключно свого імені (назви), торгової марки?

- 1) благодійництво
- 2) меценатство
- 3) спонсорство
- 4) фанд-райзинг

6. В діяльності якої організації брала участь Джеймс Адамс?

- 1) Гільдія сусідів
- 2) Гільдія дружніх сусідів
- 3) Гільдія візитерів
- 4) Гільдія дружніх візитерів

2. Завдання другого рівня.

Розкрийте поняття філантропія-

Розкрийте поняття стигматизація-

2. Якою була роль орденів (францисканців, домініканців, бенедиктинців) в епоху середньовіччя?

3.Завдання третього рівня.

У чому Ви бачите перспективу розвитку в Україні соціальної роботи як фахової діяльності, науки та навчальної дисципліни?

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи

Протокол№ _____ від «_____» _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 7

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. Яку функцію брала на себе місто - держава Спарта:

- 1) соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям
- 2) виховання воїнів
- 3) соціального захисту дітей-сиріт
- 4) утримання калік, хворих за державні кошти

2. В якому столітті з'явилася чума на Європейському континенті?

- 1) в кінці XIII ст.
- 2) в середині XIV ст.
- 3) на початку XV ст.
- 4) в середині XVI ст.

3. Як називається форма підтримки у слов'ян коли допомагали у домашньому господарстві в разі хвороби господаря?

- 1) "громадські наряди"
- 2) "наряди громадою"
- 3) "громадська допомога"
- 4) "підтримка громади"

4. Ким було засноване "Благодійне товариство", яке займалося приватною благодійністю?

- 1) Павло I
- 2) Катерина II
- 3) Олександр I
- 4) Петро I

5. Коли було виділено соціальну роботу як окрему спеціальність в Радянському Союзі?

- 1) 23 квітня 1989р.
- 2) 23 квітня 1988р.
- 3) 23 квітня 1990р.
- 4) 23 квітня 1991р.

6. Яку книгу М. Річмонд використовували як посібник з підготовки фахівців соціальної роботи?

1) Дружній візит до бідняків: керівництво для тих, хто працює в благодійних організаціях

- 2) Що таке індивідуальна соціальна робота
- 3) Соціальні діагнози
- 4) Групова соціальна робота

2. Завдання другого рівня. Опишіть основні види «проникнення у майбутнє». Прокоментуйте особливості кожного виду.

1. Опишіть підходи до визначення відліку історії соціальної роботи:
Якою була соціальна функція монастирів в епоху середньовіччя.

2. Християнська церква – головний суб'єкт соціальної допомоги в епоху середньовіччя.

3. Завдання третього рівня.

Яким був вплив епохи Просвітництва на ідеологію та практику соціальної роботи в Західній Європі.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи
Протокол № _____ від « ____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 8

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. Як називалася давньогрецька традиція влаштування за державний коштом святкування та частування народу:

- 1) "хліба і вина!"
- 2) "видовищ!"
- 3) "хліба і видовищ!"
- 4) "вина і видовищ!"

2. В якій країні Європи вперше виникли ясла в середині 1840-х років?

- 1) Велика Британія
- 2) Італія
- 3) Франція
- 4) Німеччина

3. В якому місті було засновано перший інститут з підготовки соціальних працівників?

- 1) Відні
- 2) Парижі
- 3) Амстердамі
- 4) Лондоні

4. Який канцлер Німеччини ввів обов'язкове пенсійне страхування?

- 1) Бісмарк
- 2) Герінг
- 3) Меркель
- 4) Гебінг

5. Який метод соціальної роботи було обґрунтовано Мері Річмонд?

- 1) метод групової соціальної роботи
- 2) метод індивідуальної соціальної роботи
- 3) метод соціальної роботи в громаді
- 4) метод мультидисциплінарної соціальної роботи

6. Коли було створено Раду з навчання і підготовки соціальних працівників?

- 1) 1950
- 2) 1951
- 3) 1952
- 4) 1953

2. Завдання другого рівня.

1. Охарактеризуйте школи, які виокремлюють у соціальній роботі.

2. Розкрийте суть поняття християнська соціальна робота –

Розкрийте суть поняття бездомність –

3. Завдання третього рівня.

Опишіть зародження соціального страхування і «карцерна» система державної і суспільної опіки в Західній Європі та США: її позитивні і негативні сторони.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 9

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. Яким соборами християнська церква надала право єпископам розпоряджатися на свій розсуд майном церкви на потреби благодійності?

- 1) на соборі в Маконі
- 2) Елвірським і Сардійським соборами
- 3) Елвірським і Антіохійським соборами
- 4) Сардійським і Антіохійським соборами

2. Скільки поколінь було принесено в жертву індустриальної бази згідно істориків Полларда і Кросслі:

- 1) 1 покоління
- 2) 2 покоління
- 3) 3 покоління
- 4) 4 покоління

3. В якому місті України виникли перші великі дитячі санаторії?

- 1) в Судаку
- 2) в Євпаторії
- 3) в Ялті
- 4) в Феодосії

4. За якого царя у даній Греції покалічені на війні вояки брались на державне утримання?

- 1) Леонід
- 2) Перикл
- 3) Солон
- 4) Менелай

5. В якому році і де в Європі виникає санітарна рада?

- 1) у Мілані в 1348р.
- 2) у Венеції в 1349р.
- 3) у Мілані в 1349р.
- 4) у Венеції в 1348р.

6. Під якою назвою у Франції створювались заклади для здорових жебраків і безпритульних?

- 1) ізолятори
- 2) шпиталі
- 3) робітничі дома
- 4) трудові колонії

2. Завдання другого рівня.

1. Яким був соціальний захист за князів Ярослава Мудрого та Володимира Мономаха?

2. Розкрийте суть поняття милосердя –

Що означає термін толока –

3.Завдання третього рівня.

О х а р а к т е р и з у й т е з м і н у п а р а д и г м и
с о ц і а л ь н о г о з а х и с т у п р и п е р е х о д і в і д
т о т а л і т а р н и х д о д е м о к р а т и ч н и х с у с п і л ь с т в
н а п о с т р а д я н с ь к о м у п р о с т о р і.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи
Протокол № _____ від « _____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 10

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. Який французький король розподіляв хліб і вино серед жебраків?

- 1) Людовік II
- 2) Карл II
- 3) Роберт II
- 4) Франциск II

2. Яким собором були згадані вдови і сироти, як такі, що потребують допомогу?

- 1) Турським собором
- 2) Асхаймським собором
- 3) Елвірським собором
- 4) Сардійським собором

3. Яку функцію у слов'ян виконували свята?

- 1) шанування предків
- 2) мирного перерозподілу майна
- 3) годування жебраків і подорожніх
- 4) збір продуктів харчування для громадських потреб

4. В якому році було організовано Центральну спілку українських кооперативів?

- 1) у 1901р.
- 2) у 1902р.
- 3) у 1903р.
- 4) у 1904р.

5. Яке опікунство було відкрито у 1881р. імператрицею Марією в Росії?

- 1) опікунство для глухонімих
- 2) опікунство для безпритульних дітей
- 3) опікунство для калік
- 4) опікунство для сліпих

6. В якому місті було засновано перший інститут з підготовки соціальних працівників?

- 1) Відні
- 2) Парижі
- 3) Амстердамі
- 4) Лондоні

2. Завдання другого рівня.

1. Якими були методи боротьби з голодом і епідеміями як головними проблемами середньовічної Європи.

2. Розкрийте сутність поняття опіка—

Розкрийте сутність поняття самоактуалізація—

3. Завдання третього рівня.

Якою була передісторія виникнення соціальної роботи як фахової діяльності.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи

Протокол № _____ від « _____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 11

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1.Що досліджувало Головне управління з охорони здоров'я як урядова установа?

- 1)вплив харчування на здоров'я робітників
- 2)вплив умов праці на здоров'я робітників
- 3)вплив умов праці та екології на здоров'я робітників
- 4)вплив умов праці та харчування на здоров'я робітників

2.Який заклад було створено лікарем Пінелем поблизу Парижа наприкінці XVIII ст.?

- 1)лікарню для військових
- 2)психіатричну лікарню
- 3)будинок для перестарілих і калік
- 4)психіатричну лікарню для безпритульних

3. Коли було засновано громаду сестер милосердя Товариства Червоного Хреста?

- 1)1876р.
- 2)1877р.
- 3)1878р.
- 4)1879р.

4.Коли утворилося опікунство імператриці Марії Федорівни для глухонімих?

- 1)1897р.
- 2)1898р.
- 3)1899р.
- 4)1900р.

5.В якому році було створено Загальний шпиталь в Парижі, який став органом управління для кількох закладів?

- 1)1656р.
- 2)1657р.
- 3)1658р.
- 4)1659р.

6.До якої категорії жебраків відносились ті, що бродяжили для свого задоволення або укривалися від влади?

- 1)гультаї
- 2)юродиві
- 3)немічні
- 4)блаженні

2. Завдання другого рівня.

1. Перерахуйте добродійні товариства з релігійним напрямком:

2. Розкрийте суть поняття притулок (шелтер)–

Розкрийте суть поняття дискримінація –

3. Завдання третього рівня.

Розкрийте зміст періодизації зарубіжної історії соціальної роботи: обґрунтуйте логіку періодизації.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи
Протокол № _____ від « ____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 12

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. Який французький король розподіляв хліб і вино серед жебраків?

- 1) Людовік II
- 2) Карл II
- 3) Роберт II
- 4) Франциск II

2. Як називалися спеціальні ізолятори для прокажених у середньовіччі?

- 1) амбулаторії
- 2) лепрозорії
- 3) притулки для прокажених
- 4) пансіонати

3. Який новий тип чернечих орденів виник в результаті поширення епідемій?

- 1) домініканці
- 2) бенедиктинці
- 3) госпитальєри
- 4) тампільєри

4. До якої категорії жебраків відносились ті, що бродяжили для свого задоволення або укривалися від влади?

- 1) гультаї
- 2) юродиві
- 3) німічні
- 4) блаженні

5. Як зазначається аббревіатура недержавної організації?

- 1) НО
- 2) ННО
- 3) НДО
- 4) НЖО

6. В якому році була зареєстрована релігійна і благодійна організація “Армія спасіння”?

- 1) 1898р.
- 2) 1899р.
- 3) 1900р.
- 4) 1901р.

2. Завдання другого рівня.

1. Виникнення братств як осередку соціальної допомоги:

Якими були особливості соціальної опіки в Україні. з XIX ст. до 1917 р.

З чим пов'язують науковці зародження соціальної роботи як фаху?

2. Розкрийте суть поняття Справедливість –

3. Завдання третього рівня.

Охарактеризуйте інститут церкви як носія державної ідеології та філософії допомоги.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 13

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. Які фактори сприяли поширенню епідемій у середньовіччі?

- 1) відсутність доброякісної води і каналізації у містах
- 2) вживання в їжу непридатних продуктів харчування
- 3) відсутність вакцин проти епідемічних хвороб
- 4) відсутність кваліфікованої медичної допомоги, вживання в їжу непридатних продуктів харчування, відсутність доброякісної води і каналізації у містах

2. Яким собором були згадані вдови і сироти, як такі, що потребують допомоги?

- 1) Турським собором
- 2) Асхаймським собором
- 3) Елвірським собором
- 4) Сардійським собором

3. Як називалася форма суспільної допомоги, яка включала спільну годівлю і спільну заготовку кормів для худоби?

- 1) склади
- 2) амбари
- 3) кейси
- 4) складки

4. Як назвав професор С. Зеньковський приватну благодійність (XIV-XVII ст) в Росії?

- 1) "церковна соціальна робота"
- 2) "соціальна робота"
- 3) "християнська соціальна робота"
- 4) "приватна соціальна робота"

5. Як називається організація, яка допомагає хворим і обездоленим дітям, створена в 1896р.?

- 1) «Червоний хрест»
- 2) «Жовтий хрест»
- 3) «Зелений хрест»
- 4) «Синій хрест»

6. Коли і як можна вважати було професіалізовано соціальну роботу?

- 1) у 1913 р. з створення спеціального бюро з соціальної роботи
- 2) у 1914 р. з створення спеціального бюро з соціальної роботи
- 3) у 1913 р. з створення спеціальної служби з соціальної роботи
- 4) у 1914 р. з створення спеціальної служби з соціальної роботи

2. Завдання другого рівня.

1. Якими були особливості турботи громади про обездолених в українському селі:

2. Які особливості були при утриманні робочої сили на мануфактурах та фабриках:

Дайте визначення поняттю милосердя –

3. Завдання третього рівня.

Яка перспектива розвитку в Україні соціальної роботи як фаху, науки і навчальної дисципліни?

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 14

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. В якому році у Венеції було засновано одночасно чотири шпиталі?

- 1)1527р.
- 2)1528р.
- 3)1529р.
- 4)1530р.

2.Яким Лютеранським собором у 1179році було дозволено будувати на території лепрозоріїв каплиці і влаштовувати цвинтарі?

- 1)I
- 2)II
- 3)III
- 4)IV

3.Жебрацтво в Росії XIV-XVII ст. було:

- 1)каралось ув'язненням
- 2)легалізовано
- 3)переслідувалось
- 4)каралось штрафом

4.Хто з правителів Росії викорінював жебрацтво насильницькими методами?

- 1)Павло I
- 2)Катерина II
- 3)Олександр I
- 4)Петро I

5.В якій країні виникає перша установа закритого типу (ізолятор) для здорових жебраків із найсуворішим трудовим режимом?

- 1)Франції
- 2)Швейцарії
- 3)Англії
- 4)Нідерландах

6.Скільки поколінь було принесено в жертву індустріальної бази згідно істориків Полларда і Кросслі:

- 1)1 покоління
- 2)2 покоління
- 3)3 покоління
- 4)4 покоління

2. Завдання другого рівня.

1.Проаналізуйте церковно-монастирську систему благодійності в Київській Русі:

2.Розкрийте суть поняття волонтер –

Розкрийте суть поняття громада –

3. Завдання третього рівня.

Опишіть еволюцію методології соціальної роботи, обґрунтуйте її основні моменти.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи

Протокол № _____ від « _____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 15

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. Яким царем було започатковано цілеспрямовану діяльність на захист і підтримку дітей?

- 1) Павло I
- 2) Петро I
- 3) Олександр I
- 4) Катерина II

2. Як називалось перше приватне товариство, яке займалося опікунством?

- 1) "Виховне товариство"
- 2) "Виховне товариство дітей-сиріт"
- 3) "Виховне товариство шляхетних дівчат"
- 4) "Виховне товариство безпритульних дітей"

3. Коло було побудовано першу лікарню нового зразка, де лікарня складалася з кількох павільйонів?

- 1) 1844р.
- 2) 1845р.
- 3) 1846р.
- 4) 1847р.

4. Який інститут перейняв на себе соціальний захист і соціальне забезпечення в СРСР?

- 1) церква
- 2) благодійні організації
- 3) держава
- 4) релігійні організації

5. Яку книгу М. Річмонд використовували як посібник з підготовки фахівців соціальної роботи?

1) Дружній візит до бідняків: керівництво для тих, хто працює в благодійних організаціях

- 2) Що таке індивідуальна соціальна робота
- 3) Соціальні діагнози
- 4) Групова соціальна робота

6. Коли було засновано школу прикладної філантропії?

- 1) 1897
- 2) 1898
- 3) 1899
- 4) 1900

2. Завдання другого рівня.

1. Дайте визначення терміну традиція–

Розкрийте суть поняття стереотип –

2. Охарактеризуйте систему соціального захисту за правління Петра I:

3. Завдання третього рівня.

Як формувалася система соціального захисту в Україні за нових політико-ідеологічних та соціально-економічних умов?

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 16

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1.Хто у давньоруській традиції був певним регулятором суспільних, групових відносин?

- 1)старійшини
- 2)боги
- 3)померлі предки
- 4)жреці, віщуни, чаклуни

2.Яку функцію у слов'ян виконували свята?

- 1)шанування предків
- 2)мирного перерозподілу майна
- 3)годування жебраків і подорожніх
- 4)збір продуктів харчування для громадських потреб

3.Який з інститутів найбільше сприяв розвитку системи допомоги та підтримки нужденних в XIV-XVII ст. ?

- 1)благодійні організації
- 2)монастир
- 3)держава
- 4)місцева громада

4.Як називаються методи, які починає застосовувати Іван IV у боротьбі з епідеміями?

- 1)"санітарно-гігієнічні"
- 2)"ізоляторні"
- 3)"поліцейсько-санітарні"
- 4)"поліцейсько-ізоляторні"

5.Яке товариство було створено в Англії 1840 року?

- 1)Товариство оздоровлення країни
- 2)Товариство оздоровлення робітничого класу
- 3)Товариство поліпшення життя робітничого класу
- 4)Товариство оздоровлення міст

6.Перші кроки щодо викорінення проституції було зроблено:

- 1)Марія Федорівна
- 2)Катерина II
- 3)Олександр I
- 4)Петро I

2. Завдання другого рівня.

1. Якою є специфіка роботи громадських благодійних організацій:

2.Охарактеризуйте існуючі підходи до визначення історії соціальної роботи.

3. Завдання третього рівня.

В чому причини появи теорії соціальної роботи, обґрунтуйте відповідь.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 17

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. Як називався перший слов'янський кодекс законів, що включав у собі соціальні програми?

- 1) "Руський кодекс"
- 2) "Руський збірник"
- 3) "Руська правда"
- 4) "Руські знання"

2. В якому році був заснований Києво-Печерський монастир, де піклувалися про нужденних і хворих?

- 1) 1050р.
- 2) 1051р.
- 3) 1052р.
- 4) 1053р.

3. Який митрополит заснував безкоштовні лікарні в Київській Русі?

- 1) Єфремов Переяславський
- 2) Іларіон
- 3) Нестор
- 4) Мелетій Смотрицький

4. До якої категорії жебраків відносились віщуни, ясновидці, які частіше симулювали безумство?

- 1) гультаї
- 2) юродиві
- 3) немічні
- 4) блаженні

5. Який звід законів можна вважати першою кредитною системою в Росії (XIV-XVII ст)?

- 1) Соборний звід 1649р.
- 2) Соборний звід 1648р.
- 3) Соборний звід 1647р.
- 4) Соборний звід 1646р.

6. Яке товариство було створено в Англії 1842 року?

- 1) Товариство оздоровлення країни
- 2) Товариство оздоровлення робітничого класу
- 3) Товариство поліпшення життя робітничого класу
- 4) Товариство оздоровлення міст

2. Завдання другого рівня.

1. Опишіть соціально-економічний стан населення у середньовіччі:

2. Яку роботу проводили земства щодо вирішення соціальних проблем періоду з ХІХ ст. до 1917 р.?

3. Завдання третього рівня.

Якими є передумови розвитку сучасного етапу вітчизняної соціальної роботи?

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи
Протокол № _____ від « ____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 18

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. Скільки категорій жебраків було в Росії (XIV-XVII ст.)?

- 1) 3
- 2) 4
- 3) 5
- 4) 6

2. З якого століття в Західній Європі з'являються закони і укази про заборону жебрацтва, а також ліцензування жебрацтва?

- 1) з XV ст.
- 2) з XVI ст.
- 3) з XVII ст.
- 4) з XVIII ст.

3. В якій країні виникає перша установа закритого типу (ізолятор) для здорових жебраків із найсуворішим трудовим режимом?

- 1) Франції
- 2) Швейцарії
- 3) Англії
- 4) Нідерландах

4. Яка соціальна хвороба набула поширення в Росії (XVIII ст.)?

- 1) безпритульність
- 2) проституція
- 3) алкоголізм
- 4) жебракування

5. Перші кроки щодо викорінення проституції було зроблено:

- 1) Марія Федорівна
- 2) Катерина II
- 3) Олександр I
- 4) Петро I

6. Коли і як можна вважати було професіалізовано соціальну роботу?

- 1) у 1913 р. з створення спеціального бюро з соціальної роботи
- 2) у 1914 р. з створення спеціального бюро з соціальної роботи
- 3) у 1913 р. з створення спеціальної служби з соціальної роботи
- 4) у 1914 р. з створення спеціальної служби з соціальної роботи

2. Завдання другого рівня.

1. Чому XVII століття вважається століттям «великого ув'язнення» в Західній Європі?

2. Дайте визначення поняттю расизм –

Розкрийте суть поняття бідність –

3. Завдання третього рівня.
Обґрунтуйте доцільність виникнення соціальної роботи як фахової діяльності.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи
Протокол № _____ від « ____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 19

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. Під якою назвою у Франції створювались заклади для здорових жебраків і безпритульних?

- 1) ізолятори
- 2) шпиталі
- 3) робітничі дома
- 4) трудові колонії

2. На який інститут покладається відповідальність у справі суспільної опіки в Росії (XVIII ст.)?

- 1) повіти
- 2) князівства
- 3) губернії
- 4) графства

3. Хто з правителів Росії викорінював жебрацтво насильницькими методами?

- 1) Павло I
- 2) Катерина II
- 3) Олександр I
- 4) Петро I

4. Яка категорія населення була найбільш піддана експлуатації з боку мануфактур?

- 1) люди похилого віку
- 2) здорові чоловіки
- 3) здорові жінки
- 4) жінки і діти

5. Якою була середня тривалість життя представників робітничого класу в Англії становила:

- 1) 16р.
- 2) 17р.
- 3) 18р.
- 4) 19р.

6. Коли було виділено соціальну роботу як окрему спеціальність в Радянському Союзі?

- 1) 23 квітня 1989р.
- 2) 23 квітня 1988р.
- 3) 23 квітня 1990р.
- 4) 23 квітня 1991р.

2. Завдання другого рівня.

1. Яким був соціальний захист за князів Ярослава Мудрого та Володимира Мономаха?

2. Охарактеризуйте основні общинно-родові форми допомоги:

3. Завдання третього рівня.

У чому полягає своєрідність становлення соціальної роботи як фахової діяльності в Україні.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. На який інститут покладається відповідальність у справі суспільної опіки в Росії (XVIII ст.)?

- 1) повіти
- 2) князівства
- 3) губернії
- 4) графства

2. Який канцлер Німеччини ввів обов'язкове пенсійне страхування?

- 1) Бісмарк
- 2) Герінг
- 3) Меркель
- 4) Гебінг

3. Як називалися будинки для робітників, які були створені в Німеччині в кінці 19 ст.?

- 1) робітничі дома
- 2) будинки працелюбності
- 3) будинки для робітників
- 4) дома працелюбності

4. Яке опікунство було відкрито у 1881 р. імператрицею Марією в Росії?

- 1) опікунство для глухонімих
- 2) опікунство для безпритульних дітей
- 3) опікунство для калік
- 4) опікунство для сліпих

5. В якому році було організовано Центральну спілку українських кооперативів?

- 1) у 1901 р.
- 2) у 1902 р.
- 3) у 1903 р.
- 4) у 1904 р.

6. Коли було засновано школу прикладної філантропії?

- 1) 1897
- 2) 1898
- 3) 1899
- 4) 1900

2. Завдання другого рівня.

1. Виникнення братств як осередку соціальної допомоги:

2. Шпитали, ізолятори, робітні дома як форма опіки над населенням європейських країн:

3. Завдання третього рівня.

У чому Ви бачите перспективу розвитку в Україні соціальної роботи як фахової діяльності, науки та навчальної дисципліни.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи
Протокол № _____ від « _____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 21

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. Як називається добровільна безприбуткова участь фізичних та юридичних осіб у матеріальній підтримці благодійної діяльності з метою популяризації виключно свого імені (назви), торгової марки?

- 1) благодійництво
- 2) меценатство
- 3) спонсорство
- 4) фанд-райзинг

2. Коли і як можна вважати було професіалізовано соціальну роботу?

- 1) у 1913 р. з створення спеціального бюро з соціальної роботи
- 2) у 1914 р. з створення спеціального бюро з соціальної роботи
- 3) у 1913 р. з створення спеціальної служби з соціальної роботи
- 4) у 1914 р. з створення спеціальної служби з соціальної роботи

3. Які моделі утворилися в процесі становлення соціальної роботи?

- 1) науково-виробнича модель та гуманістично-демократична модель
- 2) гуманістична модель та науково-виробнича модель
- 3) демократична модель та наукова модель
- 4) виробничо-наукова модель та гуманістично-демократична модель

4. Хто з правителів Росії викорінював жебрацтво насильницькими методами?

- 1) Павло I
- 2) Катерина II
- 3) Олександр I
- 4) Петро I

5. Як називається нова організаційна форма допомоги нужденним у Західній Європі?

- 1) соціальні заклади
- 2) соціальні служби
- 3) фонди соціальної допомоги
- 4) гільдії

6. В якому столітті з'явилася чума на Європейському континенті?

- 1) в кінці XIII ст.
- 2) в середині XIV ст.
- 3) на початку XV ст.
- 4) в середині XVI ст.

2. Завдання другого рівня.

1. Яким був вплив епохи Просвітництва на ідеологію та практику соціальної роботи в Західній Європі.

2. Охарактеризуйте основні тенденції княжого піклування з X по XIII ст.

3. Завдання третього рівня.

Охарактеризуйте школи, які виокремлюють у соціальній роботі.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи
Протокол № _____ від « ____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 22

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1.Що було заборонено зводом законів царя Хаммурапі у давньому Єгипті:

- 1)заборона допомагати хворим та калікам
- 2)заборона боргового рабства і заміна його відробками
- 3)заборона розподіляти продукти харчування серед регіонів країни
- 4)заборона роздавати продукти харчування в культових храмах

2.Який імператор запровадив спеціальні посади чиновників, які відповідали за розподіл хліба серед народу:

- 1)Імператор Пліній молодший
- 2)Імператор Август
- 3)Імператор Василій Великий
- 4)Імператор Нерон

3.В якому творі Франциска Ассизського проповідувалося добровільне жебрацтво?

- 1)”Правила жебрацтва”
- 2)”Правила життя”
- 3)”Правила”
- 4)”Правила честі”

4.Ким було засноване “Благодійне товариство”, яке займалося приватною благодійністю?

- 1)Павло I
- 2)Катерина II
- 3)Олександр I
- 4)Петро I

5.Як називався перший робітничий дім в Лондоні 1557р.?

- 1)Бірмінгем
- 2)Бридвел
- 3)Бридвільгел
- 4)Бридгейн

6.В якій країні виникає перша установа закритого типу (ізолятор) для здорових жебраків із найсуворішим трудовим режимом?

- 1)Франції
- 2)Швейцарії
- 3)Англії
- 4)Нідерландах

2. Завдання другого рівня.

1. Якими були методи боротьби з голодом і епідеміями як головними проблемами середньовічної Європи.

2.Якою була християнська благодійність за правління князя Володимира Великого (з 980 по 1015 р.р.)?

3. Завдання третього рівня.

О х а р а к т е р и з у й т е з м і н у п а р а д и г м и
с о ц і а л ь н о г о з а х и с т у п р и п е р е х о д і в і д
т о т а л і т а р н и х д о д е м о к р а т и ч н и х с у с п і л ь с т в
н а п о с т р а д я н с ь к о м у п р о с т о р і, о б ґ р у н т у й т е в і д п о в і д ь.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи

Протокол № _____ від « _____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 23

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. В якому році був заснований Києво-Печерський монастир, де піклувалися про нужденних і хворих?

- 1) 1050р.
- 2) 1051р.
- 3) 1052р.
- 4) 1053р.

2. Якого року вийшов указ в якому фіксувалися превентивні заходи щодо недопущення голоду ?

- 1) 1660р.
- 2) 1661р.
- 3) 1662р.
- 4) 1663р.

3. Жебрацтво в Росії XIV-XVII ст. було:

- 1) заборонено
- 2) легалізовано
- 3) переслідувалось
- 4) каралось штрафом

4. Хто з правителів Росії викорінював жебрацтво насильницькими методами?

- 1) Павло I
- 2) Катерина II
- 3) Олександр I
- 4) Петро I

5. Який заклад було створено лікарем Пінелем поблизу Парижа наприкінці XVIII ст.?

- 1) лікарню для військових
- 2) психіатричну лікарню
- 3) будинок для перестарілих і калік
- 4) психіатричну лікарню для безпритульних

6. Якою була середня тривалість життя представників робітничого класу в Англії становила:

- 1) 16р.
- 2) 17р.
- 3) 18р.
- 4) 19р.

2. Завдання другого рівня.

1. Розкрийте суть поняття милосердя –

Розкрийте суть поняття християнська соціальна робота –

2. Перерахуйте добродіє товариства з релігійним напрямком:

3. Завдання третього рівня.

Сформулюйте власну думку щодо ролі інституту церкви як носія державної ідеології та філософії допомоги

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи
Протокол № _____ від « ____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 24

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. Як називалася форма суспільної допомоги, яка включала спільну годівлю і спільну заготівлю кормів для худоби?

- 1)склади
- 2)амбари
- 3)кейси
- 4)складки

2. Який митрополит заснував безкоштовні лікарні в Київській Русі?

- 1)Єфремов Переяславський
- 2)Іларіон
- 3)Нестор
- 4)Мелетій Смотрицький

3. Як називалось перше приватне товариство, яке займалося опікуномством?

- 1)”Виховне товариство”
- 2)”Виховне товариство дітей-сиріт”
- 3)”Виховне товариство шляхетних дівчат”
- 4)”Виховне товариство безпритульних дітей”

4. В якій країні виникає перша установа закритого типу (ізолятор) для здорових жебраків із найсуворішим трудовим режимом?

- 1)Франції
- 2)Швейцарії
- 3)Англії
- 4)Нідерландах

5. Яке опікуномство було відкрито у 1881р. імператрицею Марією в Росії?

- 1)опікуномство для глухонімих
- 2)опікуномство для безпритульних дітей
- 3)опікуномство для калік
- 4)опікуномство для сліпих

6. Коли було засновано громаду сестер милосердя Товариства Червоного Хреста?

- 1)1876р.
- 2)1877р.
- 3)1878р.
- 4)1879р.

2. Завдання другого рівня.

1. Шпитали, ізолятори, робітні дома як форма опіки над населенням європейських країн:

2. Який зв'язок був культової моделі допомоги із міфологічним світом давніх слов'ян — оберегами, волхвами, язичницькими богами.

3. Завдання третього рівня.

Опишіть зародження соціального страхування і «карцерну» систему державної і суспільної опіки в Західній Європі та США: її позитивні і негативні сторони, обґрунтуйте відповідь.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи
Протокол № _____ від « ____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Варіант 25

Час проведення тестування 90 хв.

1. Завдання першого рівня. Визначте одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

1. Який інститут було створено на кошти Лазаря Бродського в Україні?

- 1) Інститут епідеміології Товариства боротьби з інфекційними хворобами
- 2) Бактерицидний інститут Товариства боротьби з інфекційними хворобами
- 3) Бактеріологічний інститут Товариства боротьби з інфекційними хворобами
- 4) Епідеміологічний інститут Товариства боротьби з інфекційними хворобами

2. Як називається організація, яка допомагає хворим і обездолим дітям, створена в 1896р.?

- 1) «Червоний хрест»
- 2) «Жовтий хрест»
- 3) «Зелений хрест»
- 4) «Синій хрест»

3. Скільки етапів професіоналізації було подолано в процесі виникнення фаху соціальна робота?

- 1) 4
- 2) 5
- 3) 6
- 4) 7

4. Коли було засновано благодійний фонд «Інститут раннього втручання»:

- 1) 27 грудня 1998р.
- 2) 27 грудня 1999р.
- 3) 27 грудня 2000р.
- 4) 27 грудня 2001р.

5. В діяльності якої організації брала участь Джеймс Адамс?

- 1) Гільдія сусідів
- 2) Гільдія дружніх сусідів
- 3) Гільдія візитерів
- 4) Гільдія дружніх візитерів

6. Хто був засновником школи соціальної роботи в Україні?

- 1) Володимир Полтавець
- 2) Іван Мигович
- 3) Надія Кабаченко
- 4) Тетяна Семигіна

2. Завдання другого рівня.

1. В чому сутність і які наслідки спартанського виховання?

2. Яким було відношення до невиліковно хворих в епоху раннього та класичного Середньовіччя і чому?

3. Завдання третього рівня.

42. Обґрунтуйте власну думку щодо особливостей та призначення системи робітничих домів.

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2017 р.

Завідувач кафедри, проф. _____ Ф.Ф. Шандор

Ключ
правильних відповідей на завдання першого рівня.

Варіант	Номер завдання					
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6
1	4	2	4	3	3	2
2	2	3	2	3	2	2
3	2	1	3	3	1	2
4	3	1	4	2	2	2
5	2	2	3	3	2	2
6	1	3	3	3	3	1
7	2	2	2	3	4	1
8	3	3	3	1	2	3
9	3	2	2	3	4	2
10	3	4	2	4	4	3
11	4	2	3	2	1	1
12	3	2	3	1	3	2
13	4	4	4	3	4	1
14	2	3	3	4	3	2
15	2	3	3	3	1	2
16	4	2	2	3	4	2
17	3	2	1	2	1	4
18	2	2	3	2	2	1
19	2	3	4	4	2	4
20	3	1	2	4	4	2
21	3	1	1	4	4	2
22	2	2	2	3	2	3
23	2	3	3	4	2	2
24	4	1	3	3	4	3
25	3	4	2	2	1	1

Список літератури

Основна література

38. Все про соціальну роботу: навчальний енциклопедичний словник- довідник / Заг. ред. В.М. Пічі. Львів: «Новий світ- 2000», 2013, 616с.
39. Вступ до соціальної роботи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/ За ред. Т.В. Семигіної, І.І. Миговича. К.: Академвидав, 2005.– 304с.
40. Горілий А.Г. Історія соціальної роботи. Навчальний посібник. – Тернопіль:Видавництво «Астон», 2004. – 174 с. <http://194.44.152.155/elib/local/sk706620.pdf>
41. Історія соціальної роботи : навчальний посібник / [уклад.: О. О. Кравченко, О. О. Матрос]. – Умань : РВЦ «Візаві», 2017. –117 с.
42. Кравченко О.В. Історія благодійності в Україні: плани семінарських занять і методичні матеріали. – Харків, 2005.
43. Кубіцький С.О. Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. – 3-те вид. доп. і перероб. – К.: Міленіум, 2015. – 300 с.
44. Основи соціальної роботи в 3-х частинах / Під ред. Т. Семигіної, І. Григи. – К.: Вид-во Києво-Могилянської академії, 2004. – 178 с.
45. Поліщук В.А., Янкович О.І. Історія соціальної педагогіки та соціальної роботи: Курс лекцій / ТДПУ, Тернопіль, 2009. 256 с.
46. Попович Г. Соціальна робота в Україні і за рубежом. – Ужгород: Гражда, 2000. – 134 с.
47. Соціальна робота в Україні. Навч. посіб. / І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, С.Я. Марченко та інш.; за заг. ред.: І.Д. Зверевої, Г.М. Лактіонової. – К.: Центр навчальної літератури,2004. – 256 с.
48. Соціальна робота: аналіз зарубіжного досвіду Підручник / Упорядники: О.П.Бартош–Пічкара, Н.М.Горішна, Г.В.Лещук, В.А.Поліщук, О.Ю.Пришляк та ін./ За ред. Ничкало Н.Г. Тернопіль ВАТ «ТВПК «Збруч»», 2010.– 426 с.
49. Соціальна робота: Короткий енциклопедичний словник. -К.:УДЦССМ,2002.
50. Фурман А.В., Підгурська М.В. Історія соціальної роботи: [навчальний посібник] / Анатолій Васильович Фурман, Марія Василівна Підгурська. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 174 с.
51. Харламов М.І. Соціальна робота: Курс лекцій. – Х.: НУЦЗУ, 2013. – 96 с.

Допоміжна

41. Гиро Ч. Частная и общественная жизнь римлян. Спб., 1995.
42. Гуревич А.Я. Средневековый мир: культура безмолвствующего большинства. М.,1990.
43. Добродійна діяльність і меценатство в Україні. – К., 2003.
44. Доэл М., Шадлоу С. Практика социальной работы. М., 1995.
45. Іванова О. Основні концептуальні аспекти розробки стандартів підготовки соціальних працівників // Актуальні проблеми професійної підготовки фахівців соціальної роботи в Україні і за рубежом: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Ужгород, 2003.
46. Колков В.В., Студенова Е.Г. Основоположники социальной работы за рубежом //Российская энциклопедия социальной работы. В 2-х т. –Т. 2. – М.: Ин-т социальной работы, 1997.
47. Лазечко П. Меценати української культури //Дзвін. – 2003. - № 9. – с. 125 – 133.
48. Ле Гофф Ж. Цивилизация средневекового Запада. М., 1992.
49. Лоренц У. Социальная работа в изменяющейся Европе. – К.-Амстердам: образование. – 1998. - № 5. – с.65 – 77.

50. Лукашевич М.П., Мигович І.І., Пінчук І.М. Соціальна робота в Україні: теоретико-методичні засади. – К.: МАУП, 2001.
51. Нещеретный П.И. Христианство и его роль в развитии благотворительности. М., 1993.
52. Полируш С.І. Пенітенціарна система та благодійність на Лівобережній Україні (XIX – XX ст.) // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – 2002. - № 2 (15). – с. 55 – 56.
53. Прохоров В.Л. Меценатство в России: проблемы эволюции // Искусство и
54. Реформування соціальних служб в Україні: сучасний стан та перспективи. – Львів; Вінніпег: Видав. фірма «Малті-М», 2003. – 257 с.
55. Соловьев А. Процесс рождения новых профессий: социальная работа в США, Великобритании и России // Взаимосвязь социальной работы и социальной политики / Под ред. Ш. Рамон. – М.: Аспект-Пресс, 1997.
56. Социальная помощь в средние века // Социальное обеспечение. – 2005. - № 9. – с. 18 -
57. Ступак Ф.Я. З історії добродійно-меценатської діяльності епохи Козаччини та Гетьманщини // Наука. Релігія. Суспільство. – 2003. - № 3. – с. 391 – 396.
58. Суровцева І.Ю. Меценатство в Україні в другій половині XIX – початку XX ст.: підтримка освіти // Грані. – 2006. - № 1. – с. 12 – 18.
59. Фадеева О.М. З історії розвитку благодійності у Харкові // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Збірник наукових праць. – Харків, 2000.
60. Холостова Е.И. Генезис социальной работы в России. М., 1995.
52. Хорунжий Ю.М. Українські меценати. – К., 2001.
53. Чорбинский С.И. Социальная работа и социальные программы в США. – М.: Центр общечеловеческих ценностей, 1992.
54. Шарин В. Социальная помощь в древних государствах // Социальное обеспечение. – 2004. - №4. – с. 17 – 23.
55. Шарин В. Социальная помощь. Как она возникла? // Социальное обеспечение. – 2004. - №8. – с. 12 – 19.

Критерії оцінки виконання комплексної контрольної роботи:

кожна правильна відповідь на завдання 1 рівня оцінюється в 3 бала;

- максимально можлива кількість балів – 18.
- максимально можлива кількість балів за правильну і повну відповідь на

завдання 2 рівня складає 12 балів.

- максимально можлива кількість балів за правильну і повну відповідь на

завдання 3 рівня складає 20 балів.

- максимально можлива кількість балів за правильні і повні відповіді на завдання

1, 2 і 3 рівня складає 50 балів.

“ВІДМІННО”(А)- студент вільно володіє вивченим навчальним матеріалом, вільно висловлює власні думки, переконливо аргументує особисту позицію, здатний дати правильні відповіді на питання 1 рівня та обґрунтовані відповіді на питання 2 та 3 рівня комплексної контрольної роботи. Загальна сума має складати 47 і більше балів.

“ДОБРЕ”(В)- студент здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні, наводити окремі приклади на підтвердження власних тверджень, вміє порівнювати, узагальнювати,

здатний дати правильні відповіді на питання 1 рівня та обґрунтовані відповіді на питання 2 рівня комплексної контрольної роботи. Загальна сума має складати 38 і більше балів.

“ДОБРЕ” (C)- студент здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні власних інтерпретації, наводити окремі приклади на підтвердження власних тверджень, здатний дати правильні відповіді на питання 1 рівня та обґрунтовані відповіді на питання 2 рівня комплексної контрольної роботи. Загальна сума має складати 30 і більше балів.

“ЗАДОВІЛЬНО” (D) – студент володіє навчальним матеріалом на стандартних ситуацій, виявляє знання і розуміння основних положень та категорій, за допомогою викладача може аналізувати матеріал, здатний дати правильні відповіді на питання 1 рівня комплексної контрольної роботи. Загальна сума має складати не менш 25 балів.

“ЗАДОВІЛЬНО” (E) – студент володіє навчальним матеріалом на початковому рівні, виявляє знання і розуміння основних положень та категорій, за допомогою викладача може аналізувати матеріал, здатний дати правильні відповіді на питання 1 рівня комплексної контрольної роботи. Загальна сума має складати не менш 12 балів.

“НЕЗАДОВІЛЬНО”(FX) – студент володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання, не виявляє здатність викласти думку (окремі слова, фрази не зв'язані смислом), здатний дати частково правильні відповіді на питання 1 рівня комплексної контрольної роботи. Загальна сума має складати менше 12 балів.

“НЕЗАДОВІЛЬНО” (F) – студент не володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання, не здатний дати правильні відповіді на питання 1 рівня комплексної контрольної роботи. Загальна сума має складати менше 6 балів.

ЗАВДАННЯ ДО МОДУЛЬНИХ КОНТРОЛІВ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

(ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДО КУРСУ)

Допомога особам, що не мають необхідних умов для нормальної життєдіяльності, надання їм підтримки та вираз співчуття називається:

- 1) Соціальною допомогою
- 2) Благодійністю
- 3) Філантропією
- 4) Меценатством

Добровільна та безкорисна допомога особам, що потребують підтримки та покровительства називається:

- 1) Соціальною допомогою
- 2) Благодійністю
- 3) Філантропією
- 4) Меценатством

Благодійна діяльність, що націлена на надання допомоги безпосередньо неімущим особам, тобто тим, що потребують допомоги називається:

- 1) Соціальною допомогою
- 2) Благодійністю
- 3) Філантропією
- 4) Меценатством

Покровительство по відношенню до науки, мистецтва, освіти, спорту називається:

- 1) Соціальною допомогою
- 2) Благодійністю
- 3) Філантропією
- 4) Меценатством

Вид професійної діяльності, який направлений на кваліфіковане рішення соціальних проблем людей, створення умов, що допомагають їм відновити та покращити здібності до соціального функціонування:

- 1) Соціальна допомога
- 2) Благодійність
- 3) Меценатством
- 4) Соціальна робота

Який принцип передбачає неупередженість у висвітленні подій та явищ:

- 1) об'єктивності
- 2) історизму
- 3) системності
- 4) раціональності

Який принцип вимагає розгляду явищ з моменту їх виникнення в розвитку, з урахуванням впливу різних обставин?

- 1) об'єктивності
- 2) історизму
- 3) системності
- 4) раціональності

Який принцип факти та явища розглядати в комплексі як елементи однієї системи?

- 1) об'єктивності

- 2) історизму
- 3) системності
- 4) раціональності

За допомогою яких методів реалізується принцип історизма?

- 1) генетичний, структурно-системний, контент-аналіз
- 2) порівняльно-історичний, типологічний, функціонально-структурний
- 3) генетичний, порівняльно-історичний, типологічний
- 4) структурно-системний, контент-аналіз, типологічний

Який метод дозволяє аналізувати явища, процеси на різних стадіях розвитку, простежуючи специфіку їх еволюції?

- 1) типологічний
- 2) функціонально-структурний
- 3) структурно-системний
- 4) генетичний

Який метод передбачає вивчення подій, явищ, процесів за їх просторово-часовій подібності та різниці?

- 1) типологічний
- 2) порівняльно-історичний
- 3) структурно-системний
- 4) генетичний

Який метод дає можливість виявити загальні, найбільш характерні ознаки і сторони явищ,

що вивчаються з метою їх упорядкування:

- 1) типологічний
- 2) порівняльно-історичний
- 3) структурно-системний
- 4) генетичний

Який метод дає можливість виявити окремі підсистеми і компоненти системи (компонентами можуть виступати, наприклад, філантропія, меценатство в рамках благодійної діяльності):

- 1) типологічний
- 2) порівняльно-історичний
- 3) структурно-системний
- 4) генетичний

Який метод виявляє специфіку діяльності різних органів, закладів та інших елементів систем і підсистем суспільного розвитку:

- 1) типологічний
- 2) порівняльно-історичний
- 3) структурно-системний
- 4) функціонально-структурний

Який метод дозволяє дослідити різні за часом, проте пов'язані між собою явища і процеси:

- 1) діахронного аналізу
- 2) порівняльно-історичний
- 3) структурно-системний

4) синхронного аналізу

Скільки шкіл діяло наприкінці Першої Світової війни?

- 1)15
- 2)16
- 3)17
- 4)18

Які моделі утворилися в процесі становлення соціальної роботи?

- 1) науково-виробнича модель та гуманістично-демократична модель
- 2)гуманістична модель та науково-виробнича модель
- 3)демократична модель та наукова модель
- 4)виробничо-наукова модель та гуманістично-демократична модель

Скільки підходів є до визначення початку відліку історії соціальної роботи?

- 1)2
- 2)3
- 3)4
- 4)5

Коли і як можна вважати було професіалізовано соціальну роботу?

- 1) у 1913 р. з створення спеціального бюро з соціальної роботи
- 2) у 1914 р. з створення спеціального бюро з соціальної роботи
- 3) у 1913 р. з створення спеціальної служби з соціальної роботи
- 4) у 1914 р. з створення спеціальної служби з соціальної роботи

Скільки етапів професіоналізації було подолаано в процесі виникнення фаху соціальна робота?

- 1)4
- 2)5
- 3)6
- 4)7

Суспільна допомога і благодійність в Україні була започаткована за часів:

- 1)Київської Русі
- 2)Трипільської держави
- 3)Російської держави
- 4)Австро-Угорської імперії

Коли було змінено архаїчну модель допомоги на конфесійну?

- 1)до прийняття християнства на Русі
- 2)з прийняттям християнства на Русі
- 3)за правління Володимира Мономаха
- 4)за правління Ярослава Мудрого

Коли було створено Раду з навчання і підготовки соціальних працівників?

- 1)1950
- 2)1951
- 3)1952
- 4)1953

Хто в 1887р. очолював благодійну організацію Буффало?

- 1)Філіс Дей
- 2)Алісе Соломон
- 3)Мері Річмонд
- 4)Норма Болдін

Коли було сосновано школу прикладної філантропії?

- 1)1897
- 2)1898
- 3)1899
- 4)1900

Коли виникла Британська асоціація соціальних працівників?

- 1)1934
- 2)1935
- 3)1936
- 4)1937

Яку книгу М. Річмонд використовували як посібник з підготовки фахівців соціальної роботи?

- 1)Дружній візит до бідняків:керівництво для тих, хто працює в благодійних організаціях
- 2)Що таке індивідуальна соціальна робота
- 3)Соціальні діагнози
- 4)Групова соціальна робота

Який метод соціальної роботи було обгрунтовано Мері Річмонд?

- 1)метод групової соціальної роботи
- 2)метод індивідуальної соціальної роботи
- 3)метод соціальної роботи в громаді
- 4)метод мультидисциплінарної соціальної роботи

Яка модель соціальної роботи домінує в США?

- 1)клінічна модель
- 2)медична модель
- 3)гуманістична модель
- 4)радикальна модель

В діяльності якої організації брала участь Джеймс Адамс?

- 1)Гільдія сусідів
- 2)Гільдія дружніх сусідів
- 3)Гільдія візитерів
- 4)Гільдія дружніх візитерів

Завдяки кому було відкрито Німецьку академію жіночої соціальної і педагогічної роботи?

- 1)Філіс Дей
- 2)Алісе Соломон
- 3)Мері Річмонд
- 4)Норма Болдін

Коли було виділено соціальну роботу як окрему спеціальність в Радянському Союзі?

- 1)23 квітня 1989р.

- 2)23 квітня 1988р.
- 3)23 квітня 1990р.
- 4)23 квітня 1991р.

Хто був засновником школи соціальної роботи в Україні?

- 1)Володимир Полтавець
- 2)Іван Мигович
- 3)Надія Кабаченко
- 4)Тетяна Семигіна

День працівника соціальної сфери святкують:

- 1)перша неділя вересня
- 2)перша неділя жовтня
- 3)перша неділя листопада
- 4)перша неділя грудня

Що означає термін секуляризація?

- 1)Залучення до релігійного впливу суспільного і особистого життя
- 2)Звільнення від релігійного впливу суспільного і особистого життя
- 3)Релігійний контроль з боку духовенства
- 4)Відсутність релігійного контролю з боку духовенства

Турбота про членів суспільства у давньому Єгипті лягала на:

- 1)храми
- 2)державу
- 3)жреців
- 4)фараонів

Що було заборонено зводом законів царя Хаммурапі у давньому Єгипті:

- 1)заборона допомагати хворим та калікам
- 2)заборона боргового рабства і заміна його відробками
- 3)заборона розподіляти продукти харчування серед регіонів країни
- 4)заборона роздавати продукти харчування в культових храмах

В яких містах давньогрецьких державах виникли перші громадські готелі для приїжджих:

- 1) Спарті та Афінах
- 2) Дельфі та Спарті
- 3) Коринфі та Афінах
- 4) Спарті та Коринфі

За якого царя у даній Греції покалічені на війні вояки брались на державне утримання?

- 1)Леонід
- 2)Перикл
- 3)Солон
- 4)Менелай

Яку функцію брала на себе місто - держава Спарта:

- 1)соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям
- 2)виховання воїнів
- 3)соціального захисту дітей-сиріт
- 4)утримання калік, хворих за державні кошти

Який імператор створив у 97р. особливий благодійний фонд для бідних:

- 1) Імператор Пліній молодший
- 2) Імператор Август
- 3) Імператор Василій Великий
- 4) Імператор Нерон

Який імператор заснував у 370р. у Цезарії притулок:

- 1) Імператор Пліній молодший
- 2) Імператор Август
- 3) Імператор Василій Великий
- 4) Імператор Нерон

За якого імператора було засновано першу благодійну установу:

- 1) Імператор Пліній молодший
- 2) Імператор Август
- 3) Імператор Василій Великий
- 4) Імператор Нерон

Як називалася давньогрецька традиція влаштування за державний кошт святкування та частування народу:

- 1) "хліба і вина!"
- 2) "видовищ!"
- 3) "хліба і видовищ!"
- 4) "вина і видовищ!"

Який імператор запровадив спеціальні посади чиновників, які відповідали за розподіл хліба серед народу:

- 1) Імператор Пліній молодший
- 2) Імператор Август
- 3) Імператор Василій Великий
- 4) Імператор Нерон

Який французький король розподіляв хліб і вино серед жебраків?

- 1) Людовік II
- 2) Карл II
- 3) Роберт II
- 4) Франциск II

Як боровся з голодом фландрійський граф Карл Добрий?

- 1) роздавав землі селянам для засіву зерном
- 2) влаштовував банкети для голодуючих
- 3) наказав дворянам роздати зерно серед народу
- 4) засіяв свої землі бобами і горохом

Які фактори сприяли поширенню епідемії у середньовіччі?

- 1) відсутність доброякісної води і каналізації у містах
- 2) вживання в їжу непридатних продуктів харчування
- 3) відсутність вакцин проти епідемічних хвороб
- 4) відсутність кваліфікованої медичної допомоги, вживання в їжу непридатних продуктів харчування, відсутність доброякісної води і каналізації у містах

Як називалися спеціальні ізолятори для прокажених у середньовіччі?

- 1) амбулаторії
- 2) лепрозорії
- 3) притулки для прокажених
- 4) пансіонати

Яким Лютеранським собором у 1179 році було дозволено будувати на території лепрозоріїв каплиці і влаштовувати цвинтарі?

- 1) I
- 2) II
- 3) III
- 4) IV

В якому столітті з'явилася чума на Європейському континенті?

- 1) в кінці XIII ст.
- 2) в середині XIV ст.
- 3) на початку XV ст.
- 4) в середині XVI ст.

В якому році і де в Європі виникає санітарна рада?

- 1) у Мілані в 1348р.
- 2) у Венеції в 1349р.
- 3) у Мілані в 1349р.
- 4) у Венеції в 1348р.

Яким соборами християнська церква надала право єпископам розпоряджатися на свій розсуд майном церкви на потреби благодійності?

- 1) на соборі в Маконі
- 2) Елвірським і Сардійським соборами
- 3) Елвірським і Антіохійським соборами
- 4) Сардійським і Антіохійським соборами

Яким собором були згадані вдови і сироти, як такі, що потребують допомоги?

- 1) Турським собором
- 2) Сардійським собором
- 3) Елвірським собором
- 4) Майнським собором

Який єпископ з Кесарії заснував біля міської брами притулок для старезних, шпиталь, богодільню для слабких і калік?

- 1) Каппадокійський Антоній
- 2) Каппадокійський Юрій
- 3) Каппадокійський Василій
- 4) Каппадокійський Михаїл

В якому творі Франциска Ассизського проповідувалося добровільне жебрацтво?

- 1) "Правила жебрацтва"
- 2) "Правила життя"
- 3) "Правила"
- 4) "Правила честі"

Який новий тип чернечих орденів виник в результаті поширення епідемії?

- 1)домініканці
- 2)бенедиктинці
- 3)госпітальєри
- 4)тампільєри

В якому році у Венеції було засновано одночасно чотири шпиталі?

- 1)1527р.
- 2)1528р.
- 3)1529р.
- 4)1530р.

Хто у давньоруській традиції був певним регулятором суспільних, групових відносин?

- 1)старійшини
- 2)боги
- 3)померлі предки
- 4)жреці, віщуни, чаклуни

Яку функцію у слов'ян виконували свята?

- 1)шанування предків
- 2)мирного перерозподілу майна
- 3)годування жебраків і подорожніх
- 4)збір продуктів харчування для громадських потреб

Який договір вважається першим в Україні, що свідчив про турботу держави про своїх громадян?

- 1)Договір "Про допомогу нужденним"
- 2)Договір "Про надання притулку сиротам"
- 3)Договір "Про порятунок полонених"
- 4)Договір "Про допомогу вдовам і їх дітям"

Яка категорія нужденних була виділена в перших руських законодавчих актах?

- 1)діти
- 2)жебраки
- 3)старики
- 4)вдовиці

Як називається форма підтримки у слов'ян коли допомагали у домашньому господарстві в разі хвороби господаря?

- 1)"громадські наряди"
- 2)"наряди громадою"
- 3)"громадська допомога"
- 4)"підтримка громади"

Як називається сумісна діяльність, яка включала в себе спільну обробку землі, перевезення хліба, будівництво хати, млина?

- 1)толука
- 2)толака
- 3)толока
- 4)талока

Як називалася форма суспільної допомоги, яка включала спільну годівлю і спільну заготівлю кормів для худоби?

- 1)склади
- 2)амбари
- 3)кейси
- 4)складки

Як називалося спільне використання робочої худоби:

- 1)супряга
- 2)сопряга
- 3)суприга
- 4)соприга

Які норми містили найдавніші церковні статути князів Володимира Великого та Ярослава Мудрого?

- 1)цивільно-правові
- 2)адміністративні
- 3)шлюбно-сімейні
- 4)господарські

Який з Київських князів був великим благодійником і мав прізвисько “Красне Сонечко”?

- 1)Ярослав Мудрий
- 2)Володимир I
- 3)Святополк
- 4)Всеволод Ярославович

Який князь заснував перше сирітське училище в Київській Русі?

- 1)Ярослав Мудрий
- 2)Володимир I
- 3)Святополк
- 4)Ізяслав

Як називався перший слов'янський кодекс законів, що включав у собі соціальні програми?

- 1)“Руський кодекс”
- 2)“Руський збірник”
- 3)“Руська правда”
- 4)“Руські знання”

В якому році був заснований Києво-Печерський монастир, де піклувалися про нужденних і хворих?

- 1)1050р.
- 2)1051р.
- 3)1052р.
- 4)1053р.

Який митрополит заснував безкоштовні лікарні в Київській Русі?

- 1)Єфремов Переяславський
- 2)Іларіон
- 3)Нестор
- 4)Мелетій Смотрицький

Який з інститутів найбільше сприяв розвитку системи допомоги та підтримки нужденних в XIV-XVII ст. ?

- 1)благодійні організації
- 2)монастир
- 3)держава
- 4)місцева громада

Як називаються методи, які починає застосовувати Іван IV у боротьбі з епідеміями?

- 1)"санітарно-гігієнічні"
- 2)"ізоляторні"
- 3)"поліцейсько-санітарні"
- 4)"поліцейсько-ізоляторні"

Як називались нормативно-правові акти, які були формою допомоги і захисту у Росії в XIV-XVII ст.?

- 1)закони
- 2)укази
- 3)накази
- 4)прикази

Жебрацтво в Росії XIV-XVII ст. було:

- 1)заборонено
- 2)легалізовано
- 3)переслідувалось
- 4)каралось штрафом

Скільки категорій жебраків було в Росії (XIV-XVII ст).?

- 1)3
- 2)4
- 3)5
- 4)6

Як називалась категорія жебраків, які добровільно несли на собі хрест терпіння і покірності заради Христа?

- 1)гультяї
- 2)юродиві
- 3)немічні
- 4)блаженні

До якої категорії жебраків відносились ті, що бродяжили для свого задоволення або укривалися від влади?

- 1)гультяї
- 2)юродиві
- 3)немічні
- 4)блаженні

До якої категорії жебраків відносились віщуни, ясновидці, які частіше симулювали безумство?

- 1)гультяї
- 2)юродиві
- 3)немічні

4)блаженні

Який збір законів можна вважати першою кредитною системою в Росії (XIV-XVII ст)?

- 1)Соборний збір 1649р.?
- 2)Соборний збір 1648р.?
- 3)Соборний збір 1647р.?
- 4)Соборний збір 1646р.?

Якого року вийшов указ в якому фіксувалися превентивні заходи щодо недопущення голоду ?

- 1)1660р.
- 2)1661р.
- 3)1662р.
- 4)1663р.

Як назвав професор С. Зеньковський приватну благодійність (XIV-XVII ст) в Росії?

- 1)"церковна соціальна робота"
- 2)"соціальна робота"
- 3)"християнська соціальна робота"
- 4)"приватна соціальна робота"

Як об'єднувалися заможні міщани, українська шляхта, духівництво і простий люд в XVI ст. для надання соціальної допомоги?

- 1)в організації
- 2)в братства
- 3)в підприємства
- 4)в братчини

Яке братство є найстарішим ?

- 1)Київське 1439р.
- 2)Луцьке 1439р.
- 3)Львівське 1439р.
- 4)Вінницьке 1439р.

Які органи опіки були в українському селі до XX століття?

- 1)громадська опікунська рада
- 2)опікунська рада і опікунський суддя
- 3)сирітська рада і сирітський суддя
- 4)громадська сирітська рада

Як називається нова організаційна форма допомоги нужденним у Західній Європі?

- 1)соціальні заклади
- 2)соціальні служби
- 3) фонди соціальної допомоги
- 4)гільдії

З якого століття в Західній Європі з'являються закони і укази про заборону жебрацтва, а також ліцензування жебрацтва?

- 1)з XV ст.
- 2) з XVI ст.
- 3) з XVII ст.
- 4) з XVIII ст.

В якій країні виникає перша установа закритого типу (ізолятор) для здорових жебраків із найсуворішим трудовим режимом?

- 1)Франції
- 2)Швейцарії
- 3)Англії
- 4)Нідерландах

Як називався перший робітничий дім в Лондоні 1557р.?

- 1)Бірінгем
- 2)Бридвел
- 3)Бридвільгел
- 4)Бридгейн

Декретом якого року було заборонено жебрати в Парижі?

- 1)1609р.
- 2)1610р.
- 3)1611р.
- 4)1612р.

В якому році було створено Загальний шпиталь в Парижі, який став органом управління для кількох закладів?

- 1)1656р.
- 2)1657р.
- 3)1658р.
- 4)1659р.

Під якою назвою у Франції створювались заклади для здорових жебраків і безпритульних?

- 1)ізолятори
- 2)шпиталі
- 3)робітничі дома
- 4) трудові колонії

На який інститут покладається відповідальність у справі суспільної опіки в Росії (XVIII ст.)?

- 1)повіти
- 2)князівства
- 3)губернії
- 4)графства

Хто з правителів Росії викорінював жебрацтво насильницькими методами?

- 1)Павло I
- 2)Катерина II
- 3)Олександр I
- 4)Петро I

Ким було засноване “Благодійне товариство”, яке займалося приватною благодійністю?

- 1)Павло I
- 2)Катерина II
- 3)Олександр I
- 4)Петро I

Як називалось перше приватне товариство, яке займалося опікунством?

- 1) "Виховне товариство"
- 2) "Виховне товариство дітей-сиріт"
- 3) "Виховне товариство шляхетних дівчат"
- 4) "Виховне товариство безпритульних дітей"

Хто з імператорів займався приватним опікунством?

- 1) Марія Федорівна
- 2) Катерина II
- 3) Олександр I
- 4) Петро I

Яким царем було прийняте рішення використовувати монастирі для опікування військовими-інвалідами?

- 1) Марія Федорівна
- 2) Катерина II
- 3) Олександр I
- 4) Петро I

В якому році була заснована перша богодільня для незрячих жінок у Москві?

- 1) 1845р.
- 2) 1846р.
- 3) 1847р.
- 4) 1848р.

Яким царем було започатковано цілеспрямовану діяльність на захист і підтримку дітей?

- 1) Павло I
- 2) Петро I
- 3) Олександр I
- 4) Катерина II

Яка соціальна хвороба набула поширення в Росії (XVIII ст.)?

- 1) безпритульність
- 2) проституція
- 3) алкоголізм
- 4) жебракування

Перші кроки щодо викорінення проституції було зроблено:

- 1) Марія Федорівна
- 2) Катерина II
- 3) Олександр I
- 4) Петро I

Коло було побудовано першу лікарню нового зразка, де лікарня складалася з кількох павільйонів?

- 1) 1844р.
- 2) 1845р.
- 3) 1846р.
- 4) 1847р.

Яким спеціальним актом парламенту Англії призначалися наглядачі, інспектори за біднотою, які управляли робітничими домами?

- 1) "Про зайнятість бідняків"
- 2) "Про робітничі дома"
- 3) "Про найліпше забезпечення бідняків"
- 4) "Про найліпше забезпечення і зайнятість бідняків"

Який заклад було створено лікарем Пінелем поблизу Парижа наприкінці XVIII ст.?

- 1) лікарню для військових
- 2) психіатричну лікарню
- 3) будинок для перестарілих і калік
- 4) психіатричну лікарню для безпритульних

Яка категорія населення була найбільш піддана експлуатації з боку мануфактур?

- 1) люди похилого віку
- 2) здорові чоловіки
- 3) здорові жінки
- 4) жінки і діти

Якою була середня тривалість життя представників робітничого класу в Англії становила:

- 1) 16р.
- 2) 17р.
- 3) 18р.
- 4) 19р.

Скільки поколінь було принесено в жертву індустріальної бази згідно істориків Полларда і Кросслі:

- 1) 2 покоління
- 2) 2 покоління
- 3) 3 покоління
- 4) 4 покоління

В якому році було прийнято перший фабричний закон в Англії?

- 1) 1800р.
- 2) 1801р.
- 3) 1802р.
- 4) 1803р.

Яке товариство було створено в Англії 1840 року?

- 1) Товариство оздоровлення країни
- 2) Товариство оздоровлення робітничого класу
- 3) Товариство поліпшення життя робітничого класу
- 4) Товариство оздоровлення міст

Яке товариство було створено в Англії 1842 року?

- 1) Товариство оздоровлення країни
- 2) Товариство оздоровлення робітничого класу
- 3) Товариство поліпшення життя робітничого класу
- 4) Товариство оздоровлення міст

Що досліджувало Головне управління з охорони здоров'я як урядова установа?

- 1) вплив харчування на здоров'я робітників

- 2) вплив умов праці на здоров'я робітників
- 3) вплив умов праці та екології на здоров'я робітників
- 4) вплив умов праці та харчування на здоров'я робітників

Кому з правителів належить перетворення окремих заходів соціальної опіки та допомоги на більш - менш впорядковану систему за часів перебування України у складі Російської імперії:

- 1) Марії Федорівні
- 2) Катерині II
- 3) Олександрові I
- 4) Петрові I

Указом від 8 червня 1701 року "Об определении в домовые Святейшего Патриарха богадельни нищих, больных и престарелых" призначалось:

- 1) на 5 хворих одного здорового, щоб їх доглядав
- 2) на 10 хворих одного здорового, щоб їх доглядав
- 3) на 15 хворих одного здорового, щоб їх доглядав
- 4) на 20 хворих одного здорового, щоб їх доглядав

Указом якого року в усіх губерніях було створено лікарні для утримання калік, старих та немічних, а також притулки для позашлюбних немовлят:

- 1) 1710
- 2) 1711
- 3) 1712
- 4) 1713

Наказом Петра I (1720) вдови вбитих та померлих від ран воїнів отримували допомогу в розмірі:

- 1) другої частини річного жалування чоловіка, а діти — у розмірі восьмої частини.
- 2) четвертої частини річного жалування чоловіка, а діти — у розмірі десятої частини.
- 3) шостої частини річного жалування чоловіка, а діти — у розмірі восьмої частини.
- 4) восьмої частини річного жалування чоловіка, а діти — у розмірі дванадцятої частини

Скільки рангів чиновників встановлював табель про ранги 1722 року:

- 1) 11
- 2) 12
- 3) 13
- 4) 14

Статут про цивільну службу надавав чиновникам право працювати в адміністративних органах:

- 1) до 45 років, до виходу на пенсію
- 2) до 50 років, до виходу на пенсію
- 3) до 55 років, до виходу на пенсію
- 4) пожиттєво, до виходу на пенсію

Хто видав у листопаді 1775 року Указ "Про установи для управління губерніями", який містив окремий розділ про суспільне піклування (організацію народних шкіл, лікарень, притулків для хворих, сирітських будинків, богаділень тощо.):

- 1) Микола I
- 2) Катерина II
- 3) Олександр I

4)Петро I

Коли остаточно сформувалася законодавча база пенсійного забезпечення державних службовців?

1)за часів Катерини II, 1827 року було затверджено Загальний стандарт про пенсії та одноразові допомоги у цивільних відомствах

2)за часів Петра I, 1827 року було затверджено Загальний стандарт про пенсії та одноразові допомоги у цивільних відомствах.

1)за часів Миколи I, 1827 року було затверджено Загальний стандарт про пенсії та одноразові допомоги у цивільних відомствах.

1)за часів Олександра I, 1827 року було затверджено Загальний стандарт про пенсії та одноразові допомоги у цивільних відомствах.

Право на повну державну пенсію мали особи, які присвятили цивільній службі не менш як:

- 1) 25 років
- 2) 30 років
- 3) 35 років
- 4) 40 років

Коли набули поширення емеритальні каси;

1)у першій половині 19 ст.

2)у другій половині 19 ст.

3)у першій половині 20 ст.

4)у другій половині 20 ст.

Право на емеритальні пенсії набували особи, які прослужили у відомстві:

- 1) не менш як 15 років і були членами каси не менш як 10 років.
- 2) не менш як 20 років і були членами каси не менш як 15 років.
- 3) не менш як 25 років і були членами каси не менш як 20 років.
- 4) не менш як 30 років і були членами каси не менш як 25 років.

Пенсія I класу з емеритальних кас призначалась за:

- 1) 30 і більше років служби
- 2) 35 і більше років служби
- 3) 40 і більше років служби
- 4) 45 і більше років служби

Пенсія II класу з емеритальних кас призначалась за:

- 1) від 20 до 30 років служби
- 2) від 25 до 35 років служби
- 3) від 30 до 35 років служби
- 4) від 35 до 45 років служби

Коли було прийнято закон про "Про винагороду потерпілим внаслідок нещасних випадків робітникам, службовцям і членам їхніх сімей на підприємствах фабрично-заводської, гірничозаводської промисловості", який став першим законом, у підґрунтя якого було закладено принцип обов'язкового страхування:

- 1) 1901 року
- 2) 1902 року
- 3) 1903 року
- 4) 1904 року

У разі смерті робітника підприємець мав забезпечити родину загиблого:

- 1) Вдовам призначали пенсію в розмірі чвертини річного заробітку померлого довічно або до нового шлюбу. Діти отримували одну п'яту частину заробітку померлого годувальника, а повним сиротам — чверть заробітку кожному.
- 2) Вдовам призначали пенсію в розмірі третини річного заробітку померлого довічно або до нового шлюбу. Діти отримували одну четверту частину заробітку померлого годувальника, а повним сиротам — десятину заробітку кожному.
- 3) Вдовам призначали пенсію в розмірі третини річного заробітку померлого довічно або до нового шлюбу. Діти отримували одну шосту частину заробітку померлого годувальника, а повним сиротам — чверть заробітку кожному.
- 4) Вдовам призначали пенсію в розмірі третини річного заробітку померлого довічно або до нового шлюбу. Діти отримували одну восьму частину заробітку померлого годувальника, а повним сиротам — половину заробітку кожному.

На Закарпатті до 1924 року був чинним такий закон про обов'язкове страхування робітників від хвороби, інвалідності та на старість:

- 1) угорський закон 1905 року
- 2) словацький закон 1906 року
- 3) угорський закон 1907 року
- 4) словацький 1907 року

Яке культурно-освітнє товариство на початку ХХ століття виконувало велику соціальну роботу:

- 1) "Просвіта"
- 2) «Рідна школа»
- 3) «Пласт»
- 4) «Союз українок»

До якого року соціальне забезпечення людей похилого віку в Росії не ґрунтувалося на підставі врахування віку?

- 1) 1917
- 2) 1934
- 3) 1923
- 4) 1918

Скільки нормативних актів у сфері соціального забезпечення було ухвалено у період 1917-1922 рр.

- 1) Понад 50
- 2) Понад 70
- 3) Понад 90
- 4) Понад 100

Що передбачав примірний статут колгоспу

- 1) Створення фонду допомоги пристарілим
- 2) Створення фонду допомоги непрацездатним
- 3) Створення фонду допомоги пристарілим і непрацездатним
- 4) Створення дитячих садків

Коли всю територію СРСР було поділено на 5 тарифних смуг за рівнем пенсійного забезпечення ?

- 1) У жовтні 1926 р.
- 2) У серпні 1926 р.
- 3) У вересні 1926 р.
- 4) У лютому 1926 р.

На скільки тарифних смуг поділено СРСР за рівнем пенсійного забезпечення?

- 1) На 6
- 2) На 3
- 3) На 4
- 4) На 5

Коли було створено центральний орган народних комісаріатів соціального забезпечення УРСР

- 1) У січні 1919
- 2) У лютому 1919
- 3) У січні 1918
- 4) У лютому 1918

Предметами страхування визнавалися в більшовицький період історії:

- 1) Медична допомога
- 2) Грошова допомога
- 3) Медична і грошова допомога
- 4) Соціальна допомога

Скільки серед членів правлінь становили незаможники ?

- 1) 41%
- 2) 42%
- 3) 43%
- 4) 44%

Що спричинило заміну соціального забезпечення робітників на соціальне страхування ?

- 1) Запровадження НЕПУ
- 2) Запровадження колективізації
- 3) Запровадження комунізму
- 4) Запровадження індустріалізації

Який був важливий напрям для підтримки селян?

- 1) Соціальна підтримка
- 2) Соціальна допомога
- 3) Соціальне забезпечення
- 4) Соціальне страхування

З якою метою створювалися комітети бідоти?

- 1) З метою подолання куркульського опору

- 2) З метою допомоги селянам
- 3) З метою підтримки невиліковно хворих
- 4) З метою соціального забезпечення

Якого року при НКСЗ було створено спеціальну Раду із працевлаштування інвалідів?

- 1) 1930
- 2) 1931
- 3) 1932
- 4) 1933

Коли було ухвалено Положення про пенсії працівникам науки, медикам та вчителям

- 1) В довоєнні роки
- 2) В повоєнні роки
- 3) У роки війни
- 4) У 2 пол. 18 ст.

Скільки відсотків закріплювалося загальної кількості робочих місць для інвалідів за рішенням уряду 1931 року

- 1) 1%
- 2) 2%
- 3) 3%
- 4) 4%

У якому році РНК СРСР ухвалила постанову про пенсії військовослужбовцям родового та молодшого начальницького складу та їхнім сім'ям

- 1) 1940
- 2) 1941
- 3) 1942
- 4) 1943

У якому році було прийнято постанову Раднаркому СРСР про пільги для родин військовослужбовців що загинули та пропали безвісті на фронті Вітчизняної війни?

- 1) 1940
- 2) 1941
- 3) 1942
- 4) 1943

Що передбачалося постановою РНК СРСР про влаштування дітей що залишились без батьків?

- 1) Створення додаткової мережі дитячих будинків
- 2) Створення додаткової мережі шкіл
- 3) Створення додаткової мережі гуртожитків
- 4) Створення додаткової мережі медичних закладів

У якому році державний комітет оборони зорганізував будинки для інвалідів Великої Вітчизняної війни?

- 1) 1940

- 2) 1941
- 3) 1942
- 4) 1943

Яку специфічну форму оплати праці у колгоспах було прийнято у 1930-і роки під час промислової колективізації селянства?

- 1) Трудодні
- 2) Бригадна форма
- 3) Почасова форма
- 4) Відрядна форма

Якого року було ухвалено Конституцію СРСР яка затвердила право усіх громадян на матеріальне забезпечення в старості

- 1) Жовтень 1926
- 2) Листопад 1936
- 3) Грудень 1936
- 4) Січень 1937

Як було перейменовано НКЗС після війни?

- 1) Міністерство соціальної політики
- 2) Міністерство соціального забезпечення
- 3) Міністерство соціального захисту
- 4) Міністерство соціального страхування

Хто належав до числа осіб які взагалі не мали жодної фінансової допомоги та підтримки з боку держави

- 1) Вороги народу
- 2) Колишні підпільники ОУН та воїни УПА
- 3) Дисиденти
- 4) Вороги народу, колишні підпільники ОУН та воїни УПА, дисиденти

У якому році з окупованої території України в тил було вивезено 664 дитячі будинки

- 1) 1939
- 2) 1940
- 3) 1941
- 4) 1942

Умовою для надання пенсій і допомог став:

- 1) Колгоспний стаж
- 2) Фінансовий статус
- 3) Соціальний статус
- 4) Наявність земельної ділянки

Радянська система соціального забезпечення охоплювала потреби:

- 1) Селян і робітників
- 2) Робітників і інтелігенції

- 3) Селян, робітників і інтелігенції
- 4) Селян і колгоспників

Законодавство що регулювало пенсійні виплати ґрунтувалося на:

- 1) Всесоюзних законах
- 2) Всеукраїнських законах
- 3) Всесвітніх законах
- 4) Загальноєвропейських законах

Закон «про пенсійне забезпечення громадян в СРСР» було ухвалено:

- 1) 1989
- 2) 1990
- 3) 1991
- 4) 1992

Закон «про пенсійне забезпечення громадян в СРСР» підняв рівень колгоспників на:

- 1) 45%
- 2) 50%
- 3) 55%
- 4) 60%

Кому нараховували надбавку у 55%?

- 1) Працівникам шкідливих професій, карликам, багатодітним матерям
- 2) багатодітним матерям
- 3) карликам
- 4) Працівникам шкідливих професій

Функції призначення пенсій виконували:

- 1) Пенсійний фонд
- 2) Комісії утворювані місцевими Радами
- 3) Міністерство соціального забезпечення
- 4) Пенсійний фонд

На кого було покладено контроль за пенсійним забезпеченням ?

- 1) На профспілки
- 2) На комісії утворювані місцевими Радами
- 3) На міністерство соціального забезпечення
- 4) На пенсійний фонд

Для яких категорій родин було запроваджено додаткові пільги:

- 1) Із низьким рівнем доходу, багатодітних, ті що мають 1 з батьків
- 2) Ті що мають 1 з батьків
- 3) Багатодітних
- 4) Із низьким рівнем доход

Скільки мільйонів інвалідів налічувалося у яких пенсія становила від 47 до 127 крб.

- 1) 1,1 млн.
- 2) 1,2млн.
- 3) 1,3млн.
- 4) 1,4млн.

Скільки державного бюджету витратила Мексика на соціальні потреби?

- 1) 2%
- 2) 3%
- 3) 4%
- 4) 5%

Який закон ухвалила верховна рада України 1991р. ?

- 1) Закон про пенсійне забезпечення
- 2) Закон про соціальне забезпечення
- 3) Закон про пенсійне недержавне забезпечення
- 4) Закон про забезпечення інвалідів

Скільки від загального доходу СРСР виділяв на соціальні потреби

- 1) Близько 15%
- 2) Близько 10%
- 3) Близько 5%
- 4) Близько 18%

З чим пов'язані витрати на допомоги які набули гостроти на початку 90-х

- 1) З чорнобильською катастрофою
- 2) З кількістю інвалідів
- 3) З наявністю ветеранів війни
- 4) З наявністю сиріт

Якою постановою 23 червня 1931р. встановлено диференційований порядок нарахування пенсій?

- 1) Про соціальне страхування
- 2) Про соціальне забезпечення
- 3) Про пенсійне забезпечення
- 4) Про пенсійне страхування

Чого бракувало в системі соціального захисту з розвалом радянської економіки?

- 1) Справедливості
- 2) Об'єктивності
- 3) Гуманності
- 4) Об'єктивності і справедливості

Хто рекомендував переглянути принципи якими керувалися країни РС

- 1) Аналітики європейського банку
- 2) Аналітики світового банку

- 3) Аналітики азії
- 4) Аналітики східної Європи

Який статус набувають громадяни, які звертаються до служб соціальної роботи?

- 1) пацієнти
- 2) клієнти
- 3) інваліди
- 4) громадяни

Соціальне обслуговування пенсіонерів та одиноких громадян здійснює...

- 1) пансіонат
- 2) управління
- 3) територіальний центр
- 4) будинок-інтернат

Як зазначається аббревіатура недержавної організації?

- 1) НО
- 2) ННО
- 3) НДО
- 4) НЖО

В якій області України функціонувала програма “Терези Феміди”, де було задіяно волонтерський молодіжний юридичний клуб?

- 1) Донецька обл.
- 2) Хмельницька обл.
- 3) Дніпропетровська обл.
- 4) Луганська обл.

На скільки категорій умовно можна поділити українських волонтерів?

- 1) 2
- 2) 3
- 3) 4
- 4) 5

Скільки функцій створеної в Україні системи соціального захисту (за О. Івановою та Т. Семигіною):

- 1) 5
- 2) 6
- 3) 7
- 4) 8

До Система соціального страхування належать:

- 1) пенсії (фінансується з Пенсійного фонду та Фонду соціального страхування);
- 2) допомога сім'ям з дітьми (фінансується з Пенсійного фонду та Фонду соціального страхування, місцевих та Державного бюджетів);
- 3) різного роду допомоги (грошова, натуральна);
- 4) пільги в оплаті;
- 5) допомога у разі нещасного випадку на виробництві.
- 6) соціальне обслуговування (система інтернатних установ і територіальних центрів).
- 7) державні програми дотацій і житлових субсидій (фінансується з Державного бюджету);
- 8) допомога безробітним (фінансується з Фонду зайнятості);

- 9) окремі види допомог сім'ям з дітьми (фінансується з Пенсійного фонду та Фонду соціального страхування, місцевих та Державного бюджетів);
- 10) система короткотермінових грошових допомог під час хвороби, при народженні дитини (фінансується з Фонду соціального страхування та Пенсійного фонду);

До системи соціальних допомог належать:

- 1) державні програми дотацій і житлових субсидій (фінансується з Державного бюджету)
- 2) допомога сім'ям з дітьми (фінансується з Пенсійного фонду та Фонду соціального страхування, місцевих та Державного бюджетів)
- 3) окремі види допомог сім'ям з дітьми (фінансується з Пенсійного фонду та Фонду соціального)
- 4) різного роду допомоги (грошова, натуральна)
- 5) страхування, місцевих та Державного бюджетів)
- 6) пільги в оплаті
- 7) адресна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям
- 8) соціальне обслуговування (система інтернатних установ і територіальних центрів)

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ „Історія соціальної роботи ”

1. Проблеми періодизації історії соціальної роботи
2. Передісторія виникнення соціальної роботи як фахової діяльності
3. Історія фахової соціальної роботи в Україні
4. Елементи соціальної допомоги у Вавилоні, давніх Єгипті і Китаї.
5. Соціальна допомога у давніх Греції та Римі.
6. Соціально-економічний стан населення у середньовіччі.
7. Християнська церква – головний суб'єкт соціальної допомоги в епоху середньовіччя.
8. Соціальна функція монастирів.
9. Основні форми допомоги і взаємодопомоги в стародавніх слов'янських громадах.
10. Вплив хрещення Руси на модель соціального захисту населення.
11. Початки християнської благодійності за правління князя Володимира Великого (з 980 по 1015 р.р.).
12. Соціальний захист за князів Ярослава Мудрого та Володимира Мономаха.
13. Церковно-монастирська система благодійності.
14. Розвиток монастирської системи допомоги та підтримки нужденних. Формування державної системи захисту.
15. Виникнення приватної благодійності.
16. Особливості соціальної роботи у тогочасній Україні.
17. Основні тенденції в царині соціальної роботи в Західній і Центральній Європі.
18. Утвердження державно-адміністративних підходів до суспільної та приватної опіки.
19. Приватна добротинність.
20. Основні напрямки суспільної опіки.
21. Вплив епохи Просвітництва на ідеологію та практику соціальної роботи в Західній Європі.
22. Соціально-економічне становище робітників і перші фабричні закони.
23. Вплив російських реформ 60-70-их років XIX ст. на розвиток державної і суспільної опіки.
24. Міська система допомоги. Церковно-парафіяльна і приватна опіка.
25. Особливості соціальної опіки в Україні.
26. Зародження соціального страхування і «карцерна» система державної і суспільної опіки в Західній Європі та США.
27. Виникнення соціальної роботи як фахової діяльності.

28. Соціально-економічна ситуація в Україні у кінці 80-х і в 90-х роках ХХ ст. Формування системи соціального захисту в Україні за нових політико-ідеологічних та соціально-економічних умов.
29. Соціальне обслуговування населення.
30. Недержавні організації соціальної роботи.
31. Волонтерство в соціальній роботі.
32. Історія виникнення громадських товариств і організацій.
33. Добродійні товариства з релігійним напрямком.
34. Механізм соціальних взаємовідносин держави і некомерційних організацій.
35. Специфіка роботи громадських
36. благодійних організацій. Види благодійної допомоги. Основні напрямки благодійної діяльності.
37. Діяльність Благодійного фонду «Інститут раннього втручання».
38. Партнерські зв'язки центру з організаціями соціальної сфери.
39. Напрямки надання реабілітаційної роботи центру.
40. Благодійництво як предтеча професійної соціальної роботи.
41. Зародження професійної соціальної роботи за кордоном.
42. Розвиток методології соціальної роботи: історичний аспект.
43. Зародження професійної соціальної роботи в Україні.
44. Об'єкт, предмет, проблемне поле вивчення історії соціальної роботи.
45. Порівняльний аналіз періодизації історії зарубіжної та вітчизняної соціальної роботи.
46. Медико-соціальні підходи до соціальної роботи в повоєнні роки.
47. Філософія допомоги як базова, концептуальна ідея в становленні вітчизняних теорій соціальної роботи.
48. Періодизація зарубіжної історії соціальної роботи: архаїчний період благодійності.
49. Періодизація зарубіжної історії соціальної роботи: філантропічний період.
50. Періодизація зарубіжної історії соціальної роботи: період суспільної (общинної, церковної) благодійності.
51. Періодизація зарубіжної історії соціальної роботи: період державної благодійності.
52. Періодизація зарубіжної історії соціальної роботи: період соціальної роботи.
53. Сутність історії соціальної роботи як навчальної дисципліни.
54. Роль релігії у формуванні парадигми соціальної роботи.
55. Становлення соціальної роботи як професійної діяльності.
56. Організація соціальної роботи в античному суспільстві.
57. Організація соціальної роботи в середньовіччі.
58. Соціальна робота в країнах Європи (XVI - XVIII ст.).
59. Роль держави в розподілі соціальної допомоги в країнах Європи (XVI - XVIII ст.).
60. Зародження системи державного соціального забезпечення в країнах Західної Європи (XIX ст.).
61. Зародження приватної благодійності в країнах Західної Європи.
62. Започаткування соціальної роботи як професійного виду діяльності в Європі (початок ХХ ст.).
63. Започаткування соціальної роботи як професійної діяльності в Америці (початок ХХ ст.).
64. Професіоналізація соціальної роботи за кордоном (1920 -1940 рр.).
65. Філософія допомоги як базова, концептуальна ідея в становленні вітчизняних теорій соціальної роботи.
66. Відображення державно-громадської опіки в теоретичних засадах соціальної роботи
67. Благодійність - традиція українського народу.
68. Добродійна роль церкви в Україні у минулому і тепер.
69. Соціальна робота в Україні у 20-х рр. ХХ ст.
70. Діяльність соціальних служб в дорадянській Україні.
71. «Філософія серця» Г. Сковороди у розвитку соціальної роботи в Україні.

72. Благодійність як моральне і духовне підґрунтя виникнення теоретичних основ соціальної роботи.
73. Ідеї християнства в становленні вітчизняних теорій соціальної роботи.
74. Еволюція вітчизняної парадигми соціальної роботи як зміна історичних форм.
75. Сутність та відмінності вітчизняної і західної парадигм допомоги.
76. Основні форми допомоги за часів первіснообщинного ладу.
77. Положення про благодійність та соціальне піклування у законах стародавніх держав Месопотамії, Індії та Китаю.
78. Благодійність та суспільне піклування у Стародавній Греції.
79. Благодійність та соціальна допомога в Стародавньому Римі.
80. Римське право щодо проблем усиновлення та піклування.
81. Соціальні проблеми Стародавнього Риму: жебрацтво, розбійництво, проституція.
82. Відношення середньовічного суспільства до жебраків та знедолених.
83. Епоха просвітництва в Європі та її вплив на реформування системи піклування.
84. Етапи реформування системи ізоляції у другій половині XVIII ст.
85. Реформа кримінального права та створення пенітенціарної системи з кінця XVIII - початку XX ст.
86. Основні тенденції благодійності в Київській Русі (X-XIII ст.).
87. Державне піклування в Україні: становлення та розвиток (друга половина XVIII-перша половина XIX ст.).
88. Благодійні громади та союзи в соціальному піклуванні України (друга половина XVIII-початок XX ст.).
89. Державне забезпечення в Україні з 1917 по 1991 рр.
90. Науковий етап становлення соціальної роботи в Західній Європі та США: формування теорії соціальної роботи до 1920 р.
91. Теоретичні проблеми соціальної роботи на Заході у 1920-1990 рр.

